

# REFORMÁTUS

## Újság

Gyülekezeti tájékoztató

2015. július-augusztus  
XXII. évf. 7-8. szám

## Gyümölcsöző élet

**Jeremiás 17: 5-8** „Ezt mondja az ÚR: Átkozott az a férfi, aki emberben bízik, és testi erőre támaszkodik, az Úrtól pedig elfordul szíve! Olyan lesz, mint a bokor a pusztában, nem remélheti, hogy eljön valami jó. Ott tengődik kövek közt a pusztában, a szikes, lakatlan földön. De áldott az a férfi, aki az ÚRban bízik, akinek az ÚR a bizodalma. Mert olyan lesz, mint a víz mellé ültetett fa, amely a folyóig ereszti gyökereit, és nem fél, ha eljön a hőség, lombja üde zöld marad. Száraz esztendőben sincs gondja, szüntelenül termi gyümölcsét.”

Kedves Testvérek, Tisztelt Olvasók!

Nálunk Gömörben a nyár nagy szárazsággal kezdődött, és ez nagyon meglátszik környezetünkön. Ahogyan a száraz földet, sárguló mezőket néztem, Jeremiás próféta sorai jutottak eszembe. Az a néhány bibliai vers, amely nekünk, ma élő embereknek is utat mutathat, különösen abban a kérdésben, amit így fogalmazhatunk meg a legegyszerűbben, hogy „mi teszi boldoggá, sikeressé az embert?” Ez már csak azért fontos kérdés, mert napjainkban sokan azt tekintik a legfontosabb életcélnek, hogy az ember tanulmányaiban, munkájában, magánéletében: sikeres legyen. Hogyan lehetünk valóban azok? Mielőtt megválaszolnánk a jeremiási ige alapján a kérdést, érdemes azon is elgondolkozni, hogy milyen korszakban szólalt meg ez az Ige Jeremiás ajkáról. Akkoriban a választott nép viszonylagos jómódban élt, megvolt a templom, áldoztak, imádkoztak. De mindez csupán a látszat volt. Volt valami, amiről ők nem akartak tudomást venni: közeledett az ellenséges babilóniai hadsereg, hogy lerombolja a várost és templomot. Ez be is következett. Joggal kérdezhetnénk: Miért engedte Isten? Azért mert bár a nép megőrizte formálisan vallását, de szívében, hitében, életvitelében nagyon is eltávolodott a Mindenható Istentől és tanításától. Áldozatokat mutattak be a templomban Istennek, ugyanakkor áldoztak a pogány bálványok előtt is. Ismerték az Úr szeretetre hívó parancsát, mégis sanyargatták az özvegyeket és árvákat, Isten népének vallották magu-

kat, mégis életükben Isten az utolsó helyre került. Sokszor ma, napjainkban is érezhető ez a kettősség, formális



Sárospatak  
református  
temploma

vallásosság, igazi, élő hit nélkül. Jobb esetben részt veszünk az istentiszteleti alkalmakon, és közben e mellett éljük a mi mindennapi életünket. Azt az életet, ahol egyre kevesebb szerepet szán napjaink embere Istennek. Tervezünk, álmodunk, küzdünk, harcolunk, de sokszor éppen Istent hagyjuk ki a mi életünkben. Mintha csak magunkban bízánk igazán. Ahogyan József Attila írta versében: „Magamban bíztam eleitől fogva, ha semmije sincs, nem is kerül sokba ez az embernek. Semmiképp se többre, mint az állatnak, mely elhull örökre.”

Hasonló közgondolkodást látott maga körül Jeremiás, és ekkor szólal-

tatta meg Isten üzenetét: „Átkozott az a férfi, aki emberben bízik, és testi erőre támaszkodik, az Úrtól pedig elfordul szíve!” Nem csupán az van ebben a versben, hogy vannak olyanok, akik Isten nélkül élnek és csak saját erejükben bíznak, hanem az is benne van, hogy azoknak áldás helyett átokká válik az életük. Miért? Mert pont az igazi értékek hiányoznak belőle. Ezt írja Jeremiás: „Olyan lesz, mint a bokor a pusztában, nem remélheti, hogy eljön valami jó. Ott tengődik kövek közt a pusztában, a szikes, lakatlan földön. Volt olyan ismerősöm, aki hiába élt emberi szemmel irigylésre méltóan gazdag körülmények között, mégis lelkileg összetörve, szomorúan jött el hozzám, mert szét hullott a családja, egész élete. Érdemes azon elgondolkoznunk, mi kiben bízunk és mire alapozzuk életünket? Minden bizonnyal többek számára ismerős a mi Megváltó Jézus Krisztusunk példázata a fővenyre és sziklára épített házról. „Aki tehát hallja tőlem ezeket a beszédeket, és cselekszi azokat, hasonló lesz az okos emberhez, aki kősziklára építette a házát. És ömlött a zápor, és jöttek az árvizek, feltámadtak a szelek, és nekidőltek annak a háznak, de nem omlott össze, mert kősziklára volt alapozva.” De amint Jézus is beszél a sziklára épített házról, úgy Jeremiás is beszél arról, hogy aki Istenhez fordul, benne bízik, annak áldás lesz az élete. De áldott az a férfi, aki az ÚRban bízik, akinek az ÚR a bizodalma. Mert olyan lesz, mint a víz mellé ültetett fa, amely a folyóig ereszti gyökereit, és nem fél, ha eljön a hőség, lombja üde zöld marad. Száraz esztendőben sincs gondja, szüntelenül termi gyümölcsét. Nagyon szemléletes kép, amely éppen a gyümölcsstermő, az eredményes életet tárja elénk. Pál ír egyik levelében a Lélek gyümölcseiről: A Lélek gyümölcse pedig: a szeretet, öröm, békesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelidség, önmegtart-

tóztatás.

Nem is kívánhatok mást, minthogy ezekkel a lelki gyümölcsökkel teljesedjen ki mindannyiunk élete. Ugyanakkor arra is érdemes felfigyelni, hogy a

jeremiási példa nem azt mondja, hogy aki Istenben bízunk, nem lesz gond az életében. Sőt határozottan utalás van a kihívásokra: eljön a hőség, a szárazság. De aki Istenben bízunk, az Ő szeretetéből

táplálkozik és merít erőt, annak nincs mitől félnie. Hisz Isten szeretete, gondviselő kegyelme Krisztus által mindig közel van hozzánk.

*Nagy Ákos Róbert*

## Sára, az első matriarcha

(1Móz 11-23)

**A Biblia egyik legismertebb női alakja mai szemmel nézve is mondhatni, hasonlít a modern nőre, élettörténetét nézve. Abban a korban élt, amikor egy nő értékét termékenysége határozta meg, így Sára, késő öregségéig meddő asszonyként máris egy ritkán járt útra kellett, hogy lépjen.**

Különleges és kivételes szerepet tölt be a Biblia őstörténeteiben. Hasonlíthatott volna azokhoz az asszonyokhoz, akik előtte éltek, névtelenül vagy éppen nevük által, általánosítva, gyakran a gyengeségek jelképeként. Sára az első asszony – Éva után -, aki kilép a névtelenség árnyékából, és akiről elismerő tisztelettel nyilatkozik a Szentírás.

Isten jelenléte egész életét, mely egy akkori nő számára egyszerű és kiszámítható volt, megváltoztatja. Az Úr elsősorban hűséggel áldja meg, nemcsak erkölcsi szempontból, hanem lelkiileg is. Férjével, Ábrahámval egyetértésben hagyja el Isten parancsára a káldeus Ur városát. A nagy vándorlás kezdetén nem sok mindent tudunk róla, a Szentírás sem részletezi, vajon könnyen hagyta-e el otthonát, vagy sem. Egyértelműnek tűnik a teljes alávetettség, s férj akarata Sára akaratává is válik.

Egyiptomba való menekülésük előtt éppen olyan, mint bármelyik más asszony. Ott azonban minden megváltozik. Elszakítják férjétől, s a fáraó háremébe kerül. Ebben az új élethelyzetben láthatjuk meg, hogy ő nemcsak egy a sok közül. Ábrahám itt beszél arról először, hogy felesége kivételes szépségű asszony („*Jól tudom, hogy szép arcú asszony vagy*”). Házasságát nem sodorja veszélybe ez az időszakos elszakadás, ami arról tesz bizonyosságot, hogy erős akarata és céltudatos. Nem engedi, hogy bármi is útjukba álljon. Ábrahám mellett áll mindenben, és ezzel biztosítja a megfelelő háttérrel férje szolgálatához.

Amikor úgy érzi, hogy már nem lesz saját

gyermek, elhatározza, hogy kézbe veszi az öröklés ügyét, és beküldi szolgálóját, Hágárt Ábrahámhoz.

Ő azonban továbbra is az az asszony, aki nem hátrál meg. Amikor Hágár, miután megszületett a fia, Izmael, lebecsülően viselkedik vele, Sára ismét egy komoly lépésre szánja el magát.

Felkeresi Ábrahámot, elpanaszolja neki fádalmát, a férje viszont visszahárítja a szolgáló ügyének kérdését Sárára. Erős feszültség húzódott a dolgok háttérében, mert Sára nem tűrte sokáig Hágár fennhéjázó viselkedését.

Egy olyan asszony képe rajzolódik ki előttünk, aki a család érdekében képes saját vágyait, fájdalmait a háttérbe szorítani, ugyanakkor nem feledkezik meg a matriarcha jogáról, amikor családját veszély fenyegeti. Hágár egy ilyen felforgató erő a szemében, aki veszélyeztetni a család egységét, és nyilvánvalóan a fiát (Izmáelt) nem szándékozik átengedni úrnőjének.

Sára életében azonban tovább folytatódott a próbatételek, amikor Sodoma és Gomora pusztulása után Gérárba költöznek, és Abimelek király magához veszi őt. Mint az egyiptomi fáraó esetében, Ábrahám ismét hűgának adja ki Sárát, aki most sem árulja el férjét. Amikor Abimelek előtt Isten feltárja a valóságot, nem halállal sújtja a házaspárt, hanem ajándékokkal bocsátja őket útjukra, ami bizonyosan annak is köszönhető, hogy Sárának nemcsak az arca volt szép, hanem a lelke is, és a király megkedvelte őt.

Sára erős akarata öregkorára cinizmusos párosul. Elneveti magát, amikor az anyakkal való beszélgetést kihallgatja, s ezt

mondja magában: *„Miután megvénültem, lehet-e gyönyörűségem? Meg az Uram is öreg!”* Vénységének emlegetése arra utal, hogy elfáradt, elhasználódott az élettől, ezért nevetése nem a jókedv jele, hanem a keserű lemondásé.

Mindennek ellenére, megvalósulni látszik Isten terve az életével. Értelmet nyernek a hűségének próbatételei. Ahogyan növekszik a gyermek a méhében, úgy formálódik valóságos matriarchává. Először még öngúnyval nevet magán (*„Nevetségessé tett engem az Isten...”*), azonban hite egyre jobban erősödik, és a gúny csodálkozásba csap át (*„Ki jósolta volna meg Ábrahámval, hogy fog még Sára fiaikat szoptatni?”*), amelyet mély hit vált fel.

Ábrahám veszi kézbe a gyermek Izsák nevelését, és erős kötelék alakul ki fia és atyja között. Sára küldetése itt teljesedik be, de nem szorul a háttérbe. A Szentírás innentől fogva ugyan Ábrahám és Izsák hitpróbájára figyel, azonban Sára mégis fontos marad a család történetében. Amikor 127 éves korában meghal, nemcsak a férje és fia gyászolja, hanem a kánaáni Hebrón lakói is együtt éreznek velük. *„a mi temetőhelyeink közül a mely legtisztességesebb, abba temesd el a te halottadat”* (1Móz 23:6)

Sára valóban áldás volt a családjára számára. Az Úr nincstelenségéből, gyermektelenségéből szakította őt ki, s tette nagy nép anyjává. A lehetetlenbe vetett hit asszonya ő, ezért Péter apostol méltán állítja őt követendő példaként a feleségek elé: *„Miként Sára engedelmeskedett Ábrahámval, urának nevezvén őt, akinek gyermekei lettetek, ha jót cselekesztek, és semmi félelemtől nem rettegtek.”* (1Péter 3:6)

*Györky Szilvia*

## Szerkesszük együtt - szeretetnaptar@gmail.com

Szeretettel hívjuk fel a lelkipásztorok, presbiterek, gyülekezeti tagok figyelmét, hogy gyülekezeti tudósításaikkal, fényképekkel teljesebbé tehetik egyházi életünk naptári összefoglalóját.

A beszámolókat szerkesztőségünk E-mail címére, a [szeretetnaptar@gmail.com](mailto:szeretetnaptar@gmail.com); vagy postai címére Ref. Lelkészi

Hivatal 076 74 Drahňov 216 küldhetik. Az említett email címre kérjük kizárólag a Szeretetnaptárral kapcsolatos anyagot küldjék! Amennyiben nem kapnak visszajelzést elektronikus levelükre, kérem lépjenek telefonos kapcsolatba a szerkesztőséggel. Előre is köszönjük segítségüket.

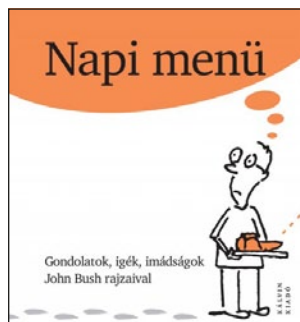
*Csoma László*

## Könyvajánló

**Napi menü** – gondolatok, igék, imádságok John Bush rajzaival

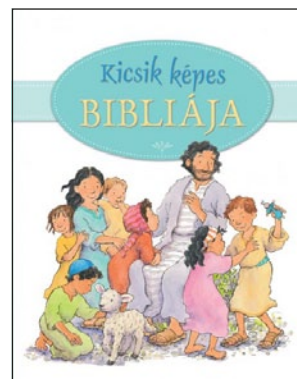
„A Napi menü egyfajta rendhagyó áhítatos könyv, amelyben találkozunk a vicces és a komoly. John Bush amerikai grafikus találó karikatúrái, valamint hozzájuk kapcsolódó bibliai idézetek, gondolatok és rövid imádságok segítenek mélyebben megérteni a Bibliát, a keresztyén hitet és életet.” Ez olvasható a könyv hátsó oldalán. De kiknek ajánlhatjuk ezt a rendhagyó kiadványt? Az igék és imádságok, azt sugallják, legjobb, ha a család közössége, esetleg hitvestársak, barátok együtt olvassák. A rajzok, segítenek abban, hogy egymás előtt is megnyílván, esetleg olyan terhet tegyünk le, olyan feszültségek oldódjanak fel bennünk és felebarátaink között, amelyeket régóta hordozunk. Sokszor elmondják egyházi körökben, hogy „Istennek van humora!”. És tényleg van. Ez a humor nem kigúnyol, de ráébreszt arra, hogy ő nem búskomor ábrázatot kíván, hanem azért állít elének alkalmasint ilyen lelki görbe-tükröt, hogy segítsen megszabadulni mindentől, ami álszent és képmutató. Jézus maga is öröme, az ő és a mennyei Atya jelenlétén, gondviselésén érzett öröme hívja követőit. Olvassuk egyre nyitottabb szívvel és örvendezőbb hittel a Napi menü-t, amelyet a szerzőkön keresztül Isten ajánl nekünk!

Csoma L



### Kicsik képes Bibliája

Nekem nem volt képes Bibliám. Hittankönyvünk rajzolt képei indították el a képzelet „vetítőjét”, amely aztán segített a bibliai történetek megértésében és gondolati átélésében. Napjainkban egyre több képekkel gazdagon illusztrált, gyerekeknek készített kiadvány kapható. A Kálvin Kiadó ebben az évben szép rajzokkal



teli képes Bibliát jelentetett meg, amelyben külön hely van a tulajdonos, esetleg megajándékozott nevének beírására. Az ajánló így fogalmaz: „Ebből a kisebbeknek szóló képes Bibliából úgy mesélhetjük el a gyerekeknek a történeteket, hogy átélhetik a teremtés szépségét, izgulhatnak Dávidért a csatában, Dánielért az oroszlánok között és Jézus tanítványaiért a viharban.” Ha fontos a beleélés, még fontosabb a megélés! Nekem szüleim nem mesélhettek képes Bibliából, mivel a szocialista rendszerben ilyen elérhetetlen volt, viszont lehetőségem volt látni, sőt a családban megélni, hogy közösen megyünk az istentiszteletre, ahol hitünk erősödésére hirdetik Isten igéjét. Ne feledjük kedves szülők, nagyszülők, a kicsinyek megajándékozása, a történetek elmesélése segíti őket, hogy beleéljék magukat a hallott történetbe, de hitben nevelni csak akkor lehet igazán, ha a kicsikkel együtt azt is megéljük, hogy Isten gyermekei vagyunk, akiknek öröm az Ő nepe közösségében szolgálni.

Csoma L.

## BIBLIAOLVASÓ

v e z é n f o n a l

1.	Sz.	2Móz 15
2.	V.	2Móz 16
3.	H.	2Móz 17
4.	K.	2Móz 18
5.	Sz.	2Móz 19
6.	Cs.	2Móz 20
7.	P.	2Móz 21
8.	Sz.	2Móz 22
9.	V.	2Móz 23
10.	H.	2Móz 24
11.	K.	2Móz 25
12.	Sz.	2Móz 26
13.	Cs.	2Móz 27
14.	P.	2Móz 28
15.	Sz.	2Móz 29
16.	V.	2Móz 30
17.	H.	2Móz 31
18.	K.	2Móz 32, 1–14
19.	Sz.	2Móz 32,15–35
20.	Cs.	2Móz 33
21.	P.	2Móz 34, 1–28
22.	Sz.	2Móz 34,29–35
23.	V.	2Móz 35
24.	H.	2Móz 36
25.	K.	2Móz 37
26.	Sz.	2Móz 38
27.	Cs.	2Móz 39
28.	P.	2Móz 40
29.	Sz.	1Királyok 1,1–37
30.	V.	1Kir 1,38–53
31.	H.	1Kir 2, 1–25

AUGUSTUS

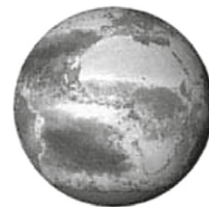
Márk 1, 1–8
Mk 1, 9–28
Mk 1,29–45
Mk 2, 1–12
Mk 2,13–17
Mk 2,18–28
Mk 3, 1–12
Mk 3,13–21
Mk 3,22–35
Mk 4, 1–20
Mk 4,21–34
Mk 4,35–41
Mk 5, 1–20
Mk 5,21–34
Mk 5,35–43
Mk 6, 1–13
Mk 6,14–29
Mk 6,30–44
Mk 6,45–56
Mk 7, 1–13
Mk 7,14–23
Mk 7,24–30
Mk 7,31–37
Mk 8, 1–10
Mk 8,11–21
Mk 8,22–30
Mk 8,31–9,1
Mk 9, 2–13
Mk 9,14–29
Mk 9,30–41
Mk 9,42–50

1.	K.	1Kir 2,26–46
2.	Sz.	1Kir 3
3.	Cs.	1Kir 4
4.	P.	1Kir 5
5.	Sz.	1Kir 6
6.	V.	1Kir 7, 1–22
7.	H.	1Kir 7,23–51
8.	K.	1Kir 8, 1–21
9.	Sz.	1Kir 8,22–53
10.	Cs.	1Kir 8,54–66
11.	P.	1Kir 9
12.	Sz.	1Kir 10
13.	V.	1Kir 11, 1–25
14.	H.	1Kir 11,26–43
15.	K.	1Kir 12, 1–19
16.	Sz.	1Kir 12,20–33
17.	Cs.	1Kir 13
18.	P.	1Kir 14
19.	Sz.	1Kir 15, 1–15
20.	V.	1Kir 15,16–34
21.	H.	1Kir 16, 1–14
22.	K.	1Kir 16,15–34
23.	Sz.	1Kir 17
24.	Cs.	1Kir 18, 1–19
25.	P.	1Kir 18,20–46
26.	Sz.	1Kir 19, 1–8
27.	V.	1Kir 19, 9–21
28.	H.	1Kir 20, 1–22
29.	K.	1Kir 20,23–43
30.	Sz.	1Kir 21

SEPTEMBER

Mk 10, 1–16
Mk 10,17–34
Mk 10,35–45
Mk 10,46–52
Mk 11, 1–14
Mk 11,15–26
Mk 11,27–33
Mk 12, 1–12
Mk 12,13–17
Mk 12,18–37
Mk 12,38–44
Mk 13, 1–8
Mk 13, 9–20
Mk 13,21–37
Mk 14, 1–9
Mk 14,10–25
Mk 14,26–31
Mk 14,32–42
Mk 14,43–52
Mk 14,53–65
Mk 14,66–72
Mk 15, 1–5
Mk 15, 6–19
Mk 15,20–32
Mk 15,33–41
Mk 15,42–47
Mk 16, 1–8
Mk 16, 9–13
Mk 16,14–20
1Korinthus 1, 1–17

## VILÁGOLDAL



## Hitről hívőknek

A BIBLIA ÉS AZ AMERIKAIK – FRISS KUTATÁSOK  
ELGONDOLKODTATÓ ÜZENETEI

## MIKOR BESZÉLÜNK ERRŐL: BIBLIA ÉS MI, MAGYAROK?

*Az Amerikai Bibliatársulat frissen közzétett mintegy 80 oldalas jelentéséből nagyszabású körkép bontakozik ki a Biblia egyéni, irodalmi és közösségi hatásairól, értékeléséről az USA-ban. A nagyszerrű felmérést ez év elején készítette a hitéletet is kutató szociológiai intézet, a Barna Group. Mély elemzései alaposan előkészített, differenciált kérdésselvezéren alapulnak. Az utóbbi időben feltűnően gyakran jelennek meg reprezentatív kutatási eredmények a vallási, és a hitéletéről az USA-ban. Ugyancsak ebben az évben lepte meg a közvéleményt a Pew Research Center kutatóközpont. A világvallások jövőjéről szóló, s a vallások 75 éven belül várható további virulásáról és versenyfutásáról szóló trendeket már korábban vizsgáltuk. A most megjelent „Amerika változó vallási térképe” c. tanulmányra pedig még visszatérünk. Mindezekről sok minden mellett az is eszembe jut, s nem keresve az eddigi megdöbbentő hiány okait, csak azt kérdezem félhangosan: vajon hazánkban mikor lesz egyáltalán hasonló reprezentatív felmérés? (Forrás: barna.org; americanbible.org; pewforum.org) Írta: Dr. Békefy Lajos*

HÁNY NYELVEN ÉRHEŐ EL A BIBLIA? KIINDULÁS  
ÁLTALÁNOS KÉRDÉSSEL

Jelenleg a világon 6 901 aktívan használt nyelv él. Valamivel kevesebb, mint ennek a fele az a nyelv, amelyen a teljes Biblia, illetve a Biblia egy része már olvasható. Így is a Biblia magasan a világ legolvasottabb könyveinek a listavezetője. Ha ez az adat meglepi e cikk a hazai olvasóját, ezzel nincs egyedül, hiszen az amerikaiaknak 72 %-a gondolja azt, hogy a Biblia minden nyelven elérhető. Tény viszont, hogy 2 195 nyelvre folyamatban van a fordítása, 1 859-re még egyáltalán nem. 2 847 nyelven viszont olvasható már a Szentírás. A megkérdezetteknek 98 %-a pedig úgy vélekedik, hogy minden ember a világon hozzájuthat Bibliához. Valószínűleg abból indulnak ki, hogy az USA-ban minden háztartásban, otthonban van legalább egy Biblia, de sokban akár négy is.

MÉLYELEMZÉS A BIBLIA BEFOGADÁSÁRÓL,  
MORÁLIS, SZOCIÁLIS HATÁSÁRÓL

Az első nagyobb kérdéscsoportban a Biblia befogadását és elfogadottságát vizsgálták a Barna Group kutatói. Adataik teljesen frissek, 2015. január-februári keltezésűek. A megkérdezettek 79 %-a nevezte a Bibliát *szent irodalomnak* vagy *szent könyvnek*. Ez a Bibliának az USA-ban nyolcszor nagyobb popularitást biztosít, mint a statisztikailag utána következő *szent könyvnek*, az iszlám Koránnak (10 %), vagy a zsidó Tórának (7%). A Bibliának ez a prioritása más vallások *szent könyveivel* szemben 2011-ben 86 % volt, mára némiképpen csökkent. Az amerikaiaknak 49 %-a szerint a Szentírás tartalmaz minden olyan személyes ismeretet, ami az értelmes élethez szükséges. Meglepő viszont, hogy hat megkérdezett közül egy azt mondja, a Biblia és a Korán ugyanannak a spirituális igazságnak a

különböző kifejezőmódja.

És a *Biblia szerepéről az USA társadalmában hogyan vélekednek?* A megkérdezetteknek 51 %-a szerint kicsiny a Biblia befolyása a mai amerikai társadalomra. Viszont 27 % véli úgy, hogy meglehetősen befolyással van. 16 % pedig kifejezetten erős befolyást tulajdonít neki. Érdekes, hogy a gyakorló protestánsok és katolikusok elégedetlenek a Biblia társadalmi befolyásával, míg a nem keresztyének vagy az ateisták szerint nagyon is sok: ők az erős befolyásra panaszkodnak (53 %). A fiatal generációból 33 % a túl kevés befolyásra panaszkodik, ugyanennyi elégedett a befolyás mértékével, s csak 10 % mondja azt túl erősnek. 10 felnőtt közül hat vélekedik úgy, hogy a *Biblia az a könyv, aminek a legerősebb hatása van az emberiségre* (58 %).

Milyen megjelöléseket kapott a Biblia a kérdezettek között? *Milyen szavakkal írják körül a Bibliát?* – volt ez egyik kérdés. Válaszok: *inspirált könyv, történelmi könyv, szabályok könyve, fantáziakönyv vagy káros könyv*. 52 % nevezte inspirált és inspiráló könyvnek, mégpedig a gyakorló protestánsoknak 76 %-a, a gyakorló katolikusoknak 72 %-a. 25 % történelminek, 9 % szabályozónak, 8 % fantázia terméknek, 2 % károsnak vélte. Ez utóbbiak hovatartozásról nem szól a fáma.

## A politikusoknak rendszeresen kellene olvasni a Bibliát!

Izgalmas kérdéskör a *Biblia hatásának elemzése a politikára és a politikusokra*. Érdekes és elterjedt vélekedés, hogy a politika sokkal polgáribb és polgáriasultabb lehetne, ha a politikusok rendszeresen olvasnák a Bibliát! – véli a megkérdezetteknek 56 %-a. És a politikai hatékonyság, a politikusok eredményessége szempontjából is fontos lenne a Biblia Rendszeres olvasása, mondja a megkérdezetteknek 58 %-a, kifejezetten javára válna a politikának és a politikusoknak! Ebben a vélekedésben az idősebbek és a fiatal nemzedék tagjai viszonylag közel állnak egymáshoz (75 és 67 %).

## A BIBLIA ELTERJEDETTSÉGE

A hitüket gyakorló protestánsoknak 99 %-a rendelkezik saját Bibliával, a gyakorló katolikusoknak 96 %-a. Három nem keresztyén családból kettőben megtalálható legalább egy Biblia. A Bibliával rendelkezők 15 %-ának van 1 Bibliája, 33 %-nak kettő, 24 %-nak 4-5, további 24 %-nak pedig több mint öt. Ebben a tekintetben az elmúlt négy évet összehasonlítva, alig érzékelhető változás. A megkérdezetteknek 13 %-a vásárolt Bibliát a 2014. évben.

A SZENTÍRÁS ALKALMAZÁSA, GYAKORLATI HASZNÁLATA  
ÉS „HASZNA”

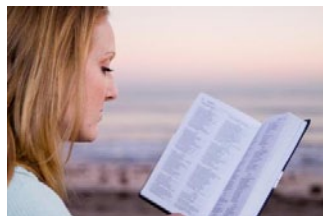
Ebben a kérdéskörben azokat interjúválták, akik tényleges bibliahasználók, rendszeresen veszik kézbe a Bibliát. 52 %-a a megkérdezetteknek azt mondta, hogy ő legalább 3-4 alkalommal évente olvasza a Bibliát. A felnőttek közül 14 % napi bibliaolvasó. Ugyanennyi hetente többször veszi kézbe, 8 % hetente legalább egyszer, 9 % havonta legalább egyszer, 6 % legalább évente négyszer. A felnőttek

nek 28 %-a még soha nem olvasta. Az idősebbek szívesen olvassák, 66 %-uk, a legfiatalabbaknak 47 %-a. A 2000 körül születettek közül 33 %-nak még nem volt kezében soha Biblia. A nők közül többen olvassák Isten Igéjét (58 %, férfiak 47 %), az USA déli részén jelentősen többen (66 %), mint északi, észak-keleti részén (37 %). Sokan viszont csak istentisztelten vagy misén hallják a Bibliát, tehát nem személyes olvasás révén ismerik, ezek száma 68 %. A Biblia-„hallgatók” száma magasabb a katolikusoknál (28 %), mint a protestánsoknál (15 %).

**Ki mennyit tölt el bibliaolvasással?** Az átlagos felnőtt bibliaolvasó 30 percet tölt ezzel. Hét közül egy 15 percet fordít erre. Egy harmaduk 45 percet vagy még ennél is többet. És melyik fordítást kedvelik a legtöbben? A Karolinak megfelelő *King James Version* még ma is a legnépszerűbb (39 %), pedig van többféle modern fordítás (ennek revideált formája), vagy az új angol sztenderd változat. A protestánsok 20 %-a kedveli az új nemzetközi fordítást is.

### Életminőség változás Bibliával – felelősségtudat növekedése

**Mi motiválja a bibliaolvasást?** Ez érdekes kérdés. Öt lehetséges okot soroltak fel a válaszokban. 60 %-uk azért olvassa, mert az „közelebb viszi őket Istenhez”. Ezzel a válasszal a protestánsok vannak többségben (75 %). 18 % azzal indokolta, hogy megoldást vagy



iránymutatást kerestek személyes problémáikra, mert vigasztalást, derűt kerestek (12 %). Van, aki iskolai eredményességével (4%) vagy eredménytelenségével (3 %) indokolta a bibliaolvasást. A legfiatalabbak pedig azért, mert iskolai tantárgy a Biblia. Van, aki hitbéli növekedés, elmélyülés okán olvassa a Bibliát (58 %), más azért, mert abban keres választ (25 %), megint mások azért, mert lényeges életminőség változást képesek elérni a Biblia olvasásával (18 %). Korjelenség, hogy a fiatalabbak egy része mobiljára vagy táblagépére letöltve olvassa a Szentírást (16 %). Az élet, és a személyes élet iránti felelősségtudattal indokolták meglehetősen sokan a bibliaolvasást (42 %). Kedvező érzelmi befolyást, békességre jutást tulajdonít a megkérdezetteknek 43 %-a a Bibliának. 38 % ösztönzést, biztatást kap belőle, 34 % pedig reményt. 58 % többféle módon alkalmazza a Bibliát életére. Még mindig a nyomtatott Bibliák a közkeletűek, de növekszik az interneten használók száma, és a hallgatható Bibliákat használók aránya is.

### A BIBLIAISMERET SZINTJEI, TARTALMA

A megkérdezetteknek 83 %-a rendelkezik némi bibliaismerettel. 12 % erős és mély bibliaismerettel, 33 % mérsékelttel, 38 % kielégítővel, 16 % abszolút semmivel. A gyakorló protestánsok az „erős” és a „mérsékelt” kategóriába soroljuk magukat. Az idősebbek és a középkorúak inkább rendelkeznek alkalmazható, fejben vagy szívben hordott, konkrét bibliaismerettel, idézhető Igéekkel.

**A Bibliát irodalmi műnek vagy Isten inspirált Igéjének tartják?** Az idősebbek között a többség Isten Igéjének tartja, kisebb részük irodalmi műnek. 22 % mondja, hogy szóról-szóra lehet venni annak üzenetét. 19 % szkeptikus, szerintük ugyanúgy írták, mint más irodalmi művet. 11 % szerint egyes írók a Bibliában valamiféle isteneszmével rendelkeztek, s ennek szűrőjén át írták le a mondatokat. A protestánsok között általánosan elterjedt az a vélekedés, hogy a Biblia Isten inspirált Igéje.

**Főbb üzenetek.** Legáltalánosabb megfogalmazás a Biblia fő üzenetéről ez volt: a Szentírás azt tanítja, hogy Isten szeretet. Ezt 40 % tartja. 31 % szerint Isten storyja, története szólal meg benne arról,

hogyan hoz létre, épít Ő kapcsolatot az általa teremtett embervilággal. 13 % véli, hogy Isten azokat segíti, akik segítenek önmagukon és egymáson. És csak 6 % gondolja, hogy a Biblia arról szól, ha jó ember vagy, akkor a mennybe jutsz. A protestánsok két választ kedveltek: Isten kapcsolatot teremt az embervilággal (48 %), illetve Isten szeretet (40 %).

Tartalmi tekintetben: 24 % szerint csak a Bibliában fordul elő ez a mondat: „Az igazság szabaddá tesz”, a protestánsok 41 %-a ezt az egyik legfontosabb bibliai üzenetnek tartja. És ki Ábrahám legismertebb fia? Erre Izsák nevét 59 % találta ki azonnal. De volt, aki Dávidot jelölte meg (9 %), vagy Mózeset (8 %), vagy Sault (5%). 17 % nem tudta megmondani. Megoszlottak a válaszok a tekintetben, melyik közkeletű névnek a háttérben található bibliai könyv. Az idősebbek közül 57 % tippelt helyesen Eszterre, ez a protestánsoknál még magasabb, 78 % volt. A megkérdezetteknek 25 %-a tippelt arra, hogy a Mary/Mária név háttérben is egy bibliai könyv áll.

Milyen **magatartásformákban** mutatkozik meg a Biblia jellegzetessége? Pozitív formában: 74 % szerint a megbocsátásban, 67 % szerint a nagylelkűségben, 66 % vélte, hogy a szegények támogatásában, 65 % szerint a türelemben. És mit utasít el a leginkább a Biblia? A prostitúciót (60 %), a homoszexualitást (56 %), a pornográfiát (56 %), a szerencsejátékot vagy a hazardírozást (51 %). 43 % szerint elutasítja a Biblia a rabszolgaságot és a háborút (32 %) is. Érdekes, hogy ezekben a pozitív és negatív magatartásformákban, illetve ezek igenlésében és elutasításában hasonlóképpen vélekedtek a nem keresztények és az ateisták is.

### A BIBLIA MORÁLIS ÉS ÉRTÉKTEREMTŐ HATÁSA

Az amerikaiak döntő többsége, 80 %-a vélte úgy, hogy erőteljes hatása van az amerikaiak moráljára és értékrendjére a Szentírás. A testületi és az egyéni korrupcióval szemben is erős korlátozó hatása van a Bibliának, illetve a bibliaolvasásnak. 50 % szerint valóságos **morális védőfalat jelent a rendszeres bibliaolvasás.**

Érdekes **összefüggés mutatkozott meg a karitatív adakozás, a vallási és a segítségnyújtó szervezeteknek nyújtott támogatás között.** Az időseknek 76 %-a adakozik valamilyen karitatív közcélra vagy egyház javára. Az átlagos, mondjuk így „vasárnapi keresztények” adakozó kedve 250-300 dollár között mozgott évente, az idősebbek többet adtak (550 dollár körül). A gyakorló protestánsok adakozó kedve magasabb (1 500 dollár), mint a gyakorló katolikusoké (800 dollár). A legmagasabb adakozó kedv a napi rendszerességgel Bibliát olvasók körében tapasztalható, ez 2000 dollár az idősebbeknél, 1000-1200 dollár a középkorúaknál évente.

### TANULSÁGOK HELYETT – BIBLIA ÉS MI MAGYAROK?

Természetesen a Barna Group, a Bibliatársulat és a Pew Research Center kutatói is tudják, hogy empirikus és racionális módszerekkel nem lehet igazán és teljesen a hit világában elmélyülni, s mindenre kiterjedő pontos felméréseket készíteni. De a rész szerintiség jözságra és alázatra intő igei figyelmeztetése mértékül tartásával igenis lehet olyan tartalmi megállapításokat nyerni, melyek fő jellegzetességei segítik megrajzolni egy-egy nemzet, egyház vagy vallás-gyakorlati, megélt, ezért sok vonatkozásban mérhető hitgyakorlatát. És ebben az összefüggésben olvasva e kutatási eredményeket, bizony fontos és lényegre mutató üzene-



tei vannak a számoknak. Nem kívánom most ezeket tovább differenciálni, s a hívő, gyakorló, rendszeresen Bibliát olvasók vagy a gyakorló protestánsok javára ki-, vagy túlhangsúlyozni az eredményeket. De aki ezeket megfontoltan mérlegeli, igen sok meg nem fogalmazott, mégis a számok által közvetített tényre találhat a fentiekben, melyek messze túlmutatnak a számok világán. Ha kedve és nyelvismerete van, utána lapozhat

a bőséges illusztrációval szemléltetett felmérésnek. Persze, mondhatná valaki, könnyű az USA-ban kutatni, ahol sok pénz van a kutatásra. Ez igaz. De egyben figyelmeztetés is, hogy a fontos dolgok soha nem lehetnek túl drágák, s nem lehet nálunk állandóan csak a pénzhiányra hivatkozni! Ez a kutatás az USA-ban és itthon is önbecsülésünk része is (lehetne), ha úgy vesszük. S vegyük is úgy! Most csak a legfontosabb, számszerűsíthető

üzenetek átadására, illetve a továbbgondolására, e kutatás hazai alkalmazhatóságára, meg személyes, esetleg kiscsoportos feldolgozásra kívántunk ezzel a szemlézéssel ösztönözni. Mit mutatnának a számok, ha ilyen merítésű interjú itthon vagy a Kárpát-medence más részén készülhetne? **Biblia és mi, magyarok** – a hiteles és tényfeltáró szembeállítás a valósággal nálunk sem nélkülözhető sokáig!



## VALLÁSHÁBORÚ KÉSZÜL JERUZSÁLEMBEN?

### Ramadán végéig ultimátum 12 ezer keresztyénnek az Iszlám Államtól

**Az IS a jeruzsálemi keresztyéneket felszólította rölapjain, hogy az iszlám böjti hónap, Ramadán végéig, azaz július 18-ig hagyják el a várost, különben megölik őket. Ez áll azokon az arabnyelvű rölapokon, amiket az IS alszervezete, ami magát Jeruzsálemi Iszlám Kalifátusnak nevez, a város északi negyedében a múlt héten szórt szét. Az ultimátumot a Vatikáni Rádió legutóbbi jelentése, valamint izraeli sajtóforrás is megerősítette. (Forrás: pro-mediemagazin.de; kath.net/news; jesus.ch; trimondi.de; Times of Israel) Írta: Dr. Békefy Lajos**

HATÁRIDŐ ÉLETRE-HALÁLRA: ID EL FIDR ÜNNEPE, JÚLIUS 18.

Ha nem mennek el önként a keresztyének eddig az időpontig, akkor halál fia-lányai, ahogyan az ultimátumot tartalmazó röpirat fogalmazza. Először Jeruzsálem Shuafat és Beth Chanina negyedét tisztítják meg a keresztyénektől. Utána az IS az óvárosban található Szent Sír templom ellen fordul, ami az izraeli keresztyének legszenyebb helye. A szórólapokon a fenyegető szöveg mellett látható a küldők jelképe, az IS fekete zászlója.

„Komolyan kell vennünk a fenyegetést” – mondja William Shomali segédpüspök, a Jeruzsálemi Latin Pátriárkátus katolikus segélyszervezetének, az „Egyház szükségben/Kirche in Not” nevű intézménynek a vezetője. A rölapok a keresztyének között félelmet keltettek. „Annyi is elég lenne, ha három fundamentalista késekkel felfegyverkezve törne be valamelyik keresztyén házba, s ez bizony pánikot ébresztene az egész keresztyén közösségben” – nyilatkozta a segédpüspök. A korábbi pátriárka, Michel Sabbah eltökélten reagált a hírekre: „Mi keresztyének itt maradunk ezen a földön”. A segélyszervezet lapja azt írja, hogy az elmúlt évben és az idén izraeli arab muszlimok megpróbálták az IS terrorszervezethez harcosként csatlakozni. Egyes esetekről volt szó, s Izrael hivatalosan eljár azokkal szemben, akik ezzel próbálkoztak, és Szíriába akartak kijutni. Legutóbb Izrael a török hatóságokat kérte, hogy egy többgyermekes családot tartóztassanak fel, akik Törökországon keresztül próbálkoztak Szíriába jutni.

#### RABBIK SZOLIDARITÁSUKAT FEJEZTÉK KI

Már volt templomgyújtogatás idén Izraelben. A Kirche in Not jelentése szerint a tabghai/Galilea katolikus konventben valakik tüzet gyújtottak. A hátrahagyott falfirkák szerint ezt zsidó szélsőségesek követhették el, vagy olyanok, akik a gyanút rájuk akarták terelni. A rendőrség nem találta meg a tetteseket. Ezt is élesen elítélte a Kirche in Not. Rabbik és hitüket gyakorló zsidók látogatást tettek a tabghai templomban. A Knesset elöljárója, Juli Edelstein gyűjtést szervezett a helyreállítás költségeinek fedezésére. „Ha zsidók egyszer a zsebükbe nyúlnak, akkor az sokkal több annál, mint ha valamit csak elítélnek” – hangsúlyozta Alon Goshen-Gottstein rabbi.

#### A MÉDIÁK HALLGATNAK – A SZENTHÁROMSÁG-TAN AZ ÜTKÖZŐPONT

A katolikus kathnet.de hírügynökség szerint már több muszlim merénylet is volt jeruzsálemi keresztyén intézmények ellen, amit szélsőséges fiatalok hajtottak végre. De ezekről



sem az izraeli, sem a külföldi sajtó nem cikkezett. Május 5-én például muszlim fiatalok több keresztyén család házát megtámadták. Az etióp pátriárkátus egyik templomának tetejéről a keresztet ledöntötték, s keresztyénellenes jelszavakat firkáltak falaira. A jeruzsálemi Al Aqsa Mecset imámja, Issam Ameera sejk nemrég videót tett közzé az interneten. Ennek címe: „Az Iszlám Állam a vallás és az állam védelmezője”. A videón arról is szól, hogy harcban állnak a politeista, sok istenhívő ellenséggel, ami alatt ők a keresztyéneket értik a Szentháromság tanítása miatt. A rölapos fenyegetés tényét a „Times of Israel” című lap is megerősítette.

#### 30 NAPI IMA AZ ISZLÁM VILÁGÉRT – SVÁJCI PROTESTÁNS AKCIÓ

Az IS sajtószóvivője, Mohammed al-Adnani egy korábbi videón keresztül részletesen elmondta, hogy a Jeruzsálemi Kalifátusnak mi mindenre kiterjed majd a Közel-Keleten a hatalma, befolyása. „Magunknak akarjuk Kabult, Karachit, Riadot, Teheránt, Bagdadot, Damaszkuszt, Jeruzsálemet, Kairót, Sanat, Dohat, Abu Dhabit és Ammant. A muszlimok visszatérnek újra a hatalomba, s mindegyik helyen ők veszik át a vezetést”.

A svájci each.ch online felületen mindeközben érdekes és jelenleg talán az egyetlen békés fegyvert mutatták fel, az imát. A Svájci Evangéliumi Allianz (SEA) akciót hirdetett a Ramadán kezdetekor ezzel a szlogennel: „30 napi ima az iszlám világért”. Az imákat tartalmazó kalendáriumot 39 nyelven adták ki. Az imabrosúrákat a SEA honlapjáról ingyen is le lehet tölteni, ezen a linken: ([www.each.ch/dienstprojekte/gebetsinitiativen/30-tage-gebet-für-die-islamische-welt](http://www.each.ch/dienstprojekte/gebetsinitiativen/30-tage-gebet-für-die-islamische-welt)).

Az ugyan csekély remény, de mégis remény, hogy a muszlimok legalább annyira hisznek az ima erejében, mint a keresztyének. Ennek pedig mindenre elegendő kellene lennie, Jézus szerint: „Mindazt, amit imádságban hittel kértek, megkapjátok” (Máté 21,22). Akkor marad az ima és a remény...

## GYÜLEKEZETEINK életéből



## REFORMÁTUS MAGYAR VAGYOK- avagy BACS

Csémy Lajos versét valószínűleg sok konfirmandus mondta el hitvallásként, a pünkösd előtti vasárnap. Örösből viszont május 30-án megélhettük ezt az érzést. Kiss Otília, hitét megélő református tanárnő ugyanis egy olyan anyanyelvi vetélkedőt álmodott meg BACS néven (Bodrogközi



Anyanyelvi Csapatverseny), mi több, valósított meg, ami izgalmas volt, kreatív és ösztönző. Már februárban elindult a verseny, ami abból állt, hogy egy-egy községben a Csemadok által létrehozottak 3-4 fős csoportokat ifjakkból, akik emailben megkaptak havonta egy feladatlapot. A versenyzők törték a fejüket, könyvekben kutattak és a világhálón, nagymamákat és más időseket faggattak-nyaggattak, hogy helyesen megoldva visszaküldjék a feladatlapokat. Majd három feladatlap után jött a döntő a már említett napon Örösbén. A három legjobb csapat mérte össze tudását egy olyan versenyen, amit még a közönség is nagyon élvezet. A 6 éves nézőtől a 96 évesig izgatottan szurkolt csapatának, és tanult a feladatokból. Úgy gondolom, hogy ez a kezdeményezés alapja lehetne egy anyanyelvi vetélkedőnek, akár egész Felvidékre kiterjedően, hisz nagyon átgondolt, színes és izgalmas anyagot hozott létre a kezdeményező. Nagyon várjuk, hogy legyen folytatás, és hagyománnyá nője ki magát ez a kezdeményezés,

mert a magyar nyelv érték, meg kell őrizni, és szerintem ez az egyik lehetőség, amibe belekapaszkodhatunk. Nekünk,



református lelkészeknek ez a kezdeményezés nagy segítség lehet, teljes váll szélességgel kellene mellé állni támogatóként, hisz küzdünk az evangélium terjedéséért, de azért is, hogy gyönyörű magyar nyelvünkön szálljon az ég felé a dicsőítő ének és imádság. Hála legyen az Úrnak, hogy ad olyan testvéreket, akik ilyen alkalmakat megszerveznek.

*Blanár Gabriella*



## A Firesz Cantate Domino Kórusa Hanván

„Ujjongjatok az Úr előtt az egész földön! Szolgáljatok az Úrnak örömmel, vígadozva járuljatok színe elé”. /Zsoltárok könyve 100,1-2/



2015.június 14-én vasárnap Hanván a templomban együtt lehettünk a Firesz Cantate Domino Kórusának tagjaival. Hiszen ezen a hétvégén összpontosítást tartottak Gömörben és vasárnap vállalva a szolgálatot, délelőtt Hanvára jöttek, ahol éneken és imádságban magasztalhattuk együtt a Mindenható Istent.

Az ígéhirdetés szolgálatát Nt. Nagy Ákos Róbert esperes úr végezte a 100. zsoltár alapján, mely által öröme és hálaadásra hívta, buzdította a jelenlévőket. Csodálatos érzés volt hallgatni 4 szólamban a zsoltárokat és dicséreteket. Kö-

szönjük a kórus tagjainak a szolgálatot.

Az istentiszteletet követően a gömöriek vendégszeretetét élvezhették a kórus tagjai.

Legyen Istennek dicsőség ezért az alkalomért!

*Nagy Andrea*



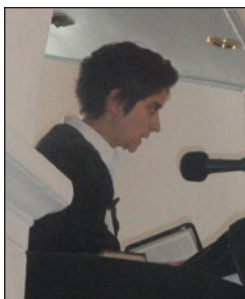
## IIV. BARSII EGYHÁZMEGYEI KÓRUSTALÁLKOZÓ

*„Kész a szívem, Istenem, arra, hogy énekeljek és zengedezzek lelkesen!”*

Zsoltárok könyve 108. része második verse szellemében, 7. alkalommal került sor a Barsi Református Keresztyén Egyházmegyében az énekkarok találkozájára. Minden esztendőben más-más gyülekezet vállalja a házigazda szerepét. Idén a farnadi reformátusok szervezték meg a találkozót. Egy kis aggodalom volt szívünkben, mert kis gyülekezet lévén, a templomunk is kicsi. Amikor bejelentkezett 12 énekkar, és jelezték a résztvevők létszámát, konkrétan átszámoltuk a templomban a férőhelyeket.

2015. június 14-én elérkezett a nagy nap. Délután fél három óra körül istentisztelettel vette kezdetét a Kórustalálkozó. Igét hirdetett ThDr. ANTALA Éva esperes-helyettes, nagyjelölti lelképásztor az Efézusi levél 5. fejezetének 18-20 versei alapján.

Az egybegyűlteket a helyben szolgáló lelkész köszöntötte a gyülekezet nevében. A kórusok szolgálata felemelő volt. Szabadon választhatták meg az énekeket. A megkötés csak annyi volt, hogy kettő esetleg három énekkel lépjenek fel.



POZBAI IFJÚSÁGI ÉNEKKAR



POZBAI GYERMEKÉNEKKAR



ÚJLÓTI REMÉNY ÉNEKKAR



POZBAI ASSZONYÉNEKKAR



ÉRSEKKÉTYI KÓRUS

Külön öröm volt számunkra, hogy a 12 énekkar között 4 ifjúsági és 1 gyermekkórus is szolgált. A Czeglédi Péter

Református Gimnázium énekkara első alkalommal kapcsolódott be egyházmegyénk kórustalálkozójába, az újlóti és pozbai fiatalok rendszeresen vesznek részt, és külön örültünk a farnadi római katolikus testvéreink Vox Mirabilis kamarakórusa bemutatkozásának közöttünk. A



NAGYÖLVEDI ÉNEKKAR





Ficzere Tamás barsi egyházmegye lelkészi karvezető

többi énekkarban is egyre több fiatal található. A pozbai gyerekkórus első alkalommal mutatkozott be. FICZERE Tamás ThDr. nyitrai lelképásztor vállalta el, hogy szakmai szempontból véleményezi a kórusok szolgálatát. Minden énekkar meghallgathatta külön-külön az értékelést: Lévai énekkar, Gaudium énekkar, Vox Mirabilis kamarakórus, újlóti énekkar, pozbai asszonykó-

farnadi református gyülekezet több éve kapcsolatot tart fent a gimnáziummal. A színjátszó kör már harmadik alkalommal szerepelt Farnadon.

Az előadás után közös vacsorával zárult a találkozó.

Istennek legyen hála, hogy a nagy hőség ellenére, szé-



NAGYSALLÓI ÉNEKKAR



VOX MIRABILIS KAMARAKÓRUS



LÉVAI CZEGLÉDI PÉTER REFORMÁTUS GIMNÁZIUM GAUDIUM KÓRUSA



LÉVAI KÓRUS

rus, pozbai ifjúsági énekkar, pozbai gyermek énekkar, nagyövedi énekkar, nagykálnai kórus, nagysallói énekkar, érekkétyi kórus és a farnadi énekkar. Az értékelő kiemel-



FARNADI ASSZONYÉNEKKAR



NAGYKÁLNAI KAMARAÉNEKKAR

te, hogy évről-évre tapasztalható a fejlődés, és biztatta az énekkarokat a gyülekezeti alkalmakon való szolgálatra. Az Egyetemes Egyház Énekügyi Bizottsága nevében átadta a kórusok vezetőinek az ajándékot. A farnadi gyülekezet részéről emléklapot, és egy kis emléktárgyat vehettek át a kórusok a hetedik találkozó alkalmával.

A 25. zsoltár első versének eléneklése után a találkozó a helyi kultúrházban folytatódott tovább. A Tatabányai Református Gimnázium színjátszó köre 40 percen ajándékozott meg bennünket „KRÉMES” című szórakoztató vígjátékával. A

pen és baj nélkül ment végbe a rendezvény. Köszönet a gyülekezet minden tagjának, akik a saját templomukból ezen a délutánon a vendégek létszáma miatt teljesen kiszorultak, ám minden igyekezetünkkel azon voltak, hogy az érkező vendégek jól érezzék magukat nálunk. Külön köszönet jár falunk polgármester asszonyának, aki jelenlétével megtisztelte alkalmunkat és rendelkezésünkre bocsátotta a helyi kultúrház épületét. A helyi alapiskola vezetője és alkalmazottai nagy segítségünkre voltak a vendégek el látásában.

A lelki és testi áldásokért egyedül Istené legyen a dicsőség! Soli Deo Gloria.

*Kiss Pálné református lelkész  
fotó: Mente Róbert és Dukon András*

## Nyárkezdet Isten igéje mellett

Mint már az elmúlt években az idén is Isten igéje mellett kezdtük meg a nyarat. 2015 július 4-én szombaton, gyülekezetünk fiataljai szerveztek gyermeknapot a fiatalabbak számára. A játék és az énekek után ifj. Marton Imre, egyetemista szólt a jelenlévőkhöz. Áhítatában arra kereste a választ, kihez is tartozunk... Elmondta, mindenki tartozik valahova: Családhoz, barátokhoz, osztályhoz, de a legjobb Jézushoz tartozni akinek fontosak vagyunk, nagyon szeret minket, megbocsátja minden bűnünket, és mindig velünk van. Ehhez nem kell mást tenni mint elfogadni Jézust és engedelmeskedni neki. Nem kell félni mert Isten számára értékesek vagyunk. Soha senki nem fizetett nagyobb árat értünk, mint Isten.

Az áhítat után kézműves foglalkozás következett, majd a végén játékkal zártuk a napot.

Vasárnap Bakai Péter presbiterünk tescmagi kertjében gyülekeztünk. Az alkalomra meghívtuk a perőcsényi test-



vér-gyülekezetünket is. A kinti istentiszteleten Czuni-Kenyeres József, perőcsényi lelkész hirdette az igét Jeremiás 1 fejezete alapján. Igehirdetése elején feltette a kérdést: Észrevennék-e, ha nem lenne jelen Isten a mi istentiszteleteinken? Sajnos ma is megtörténik ami Jeremiás korában megtörtént, hogy minden folyik a megszokott rendjén, csak semmi sem megy.

Mikor szólt hozzánk az Isten utoljára? Vagy csak azt tapasztaljuk, hogy mi beszélünk hozzá, de Ő nem szól hozzánk... Egyáltalán várjuk-e, hogy megszólítson? Isten Igéje nemcsak egy könyvbe írt betű, hanem olyan valami ami megmozdítja az embert. Ha nem lesz élő az Isten igéje számunkra, akkor minden felesleges, halott emberek vagyunk. A halott nem hallja Isten igéjét.

Jeremiásnak szólt az Isten, de Jeremiás szabadkozik: fiatal vagyok. Abban az időben az embert nem vették komolyan, míg nem volt harminc éves. Krisztus is megvárja ezt az

életkort, azután kezdi el nyilvános munkálkodását, Jeremiás is erre hivatkozik. Ma nagyon sokan pont az ellenkezőjével védekeznek Isten hívása ellen: Öreg vagyok már, mit akarsz tőlem?

Jeremiásnak az Úr szájába adja az igét. Ma sokan azzal



védekeznek: Nem tudok beszélni, mert nem adtál igét. Igazán csak akkor tudjuk szólni Isten igéjét, hogy az ott van a szívünkben. Attól függ, hogy szólok-e, hogy ízlelem-e Isten igéjét.

Ahhoz, hogy az életem drága legyen be kell fogadni az igét. Az Isten beszéde teremtette meg ezt a földet, s az Isten beszéde változtatja meg ezt a világot. Isten ma is használni tud, és használni fog, ha kell az ige.

A lelki táplálék után a testi táplálék mellett gondolhattuk tovább az igehirdetés szavait.

Délután a gyülekezet fiataljai által szervezett játékos ve-



téledőkbe kapcsolódhattak be a résztvevők.

Istennek hálát adva mondunk köszönetet mindenkinek a segítségért, hogy a sok szorgos kéznek köszönhetően családi hangulatban, sok jó élménnyel kezdhettük meg ezt a nyarat az Isten közelében.

*Izsmán Jónás*

## Összetartozás

**Az idei Összetartozás Napján** Léván ünnepeltünk és emlékeztünk, istentisztelettel és gróf Esterházy János emléktáblája előtt a lévai Czeglédi Péter Gimnázium udvarán ünnepi köszöntésekkel, a lévai Juhász Gyula Alapiskola, a gimnázium és az Érsekkétyi **Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola és Óvoda diákjainak kultúrműsorával és koszorúzással.**

Református templomaink harangjai ezen a napon fél öt-

kor ugyanúgy emlékeztek szerte a Kárpát-medencében, mint ahogy sok helyütt szervezeten emlékeztünk mi magunk is. A tavalyi esztendőben Léván, a Czeglédi Péter Református Gimnázium falára került gr. Esterházy János emlékműve, mely a lévai magyar szervezetek és intézmények összefogásából született, Kassai Gyula lévai esperesnek köszönhetően. Ennél az emlékműnél álltunk megy tavaly is és

az idén is az Összetartozás Napján.

A megemlékezés a református templomban kezdődött, Csomós József, a Tiszáninneri Egyházkerület püspöke igehirdetésével. Mind ő, mind pedig Kassai Gyula esperes a bevezető szavaiban elmondták, bár gyásznapi számunkra ez a nap, benne van a szünni nem akaró fájdalom, mégis, tovább kell lépünk, s a fájdalomból, veszteségből is erőt merítenünk, hiszen a sok évtized, amely Trianon óta eltelt is bizonyította, hogy nem lehetett ez a nemzetet megsemmisíteni, összetartozunk a gyászban, az emlékezésben és a jövő építésében is. Ft. Úr a Jn 17: 15,20,21 alapján hirdette Isten ígését, leszögezve, bennünket nemcsak a magyarságunk köt össze, vagy épp a gyászunk, hanem az Úr szeretete is. Nem magunk erejéből maradtunk meg, s eltűnk túl Trianont, de Mohácsot, s annyi rettenetet, hanem az Úr segítségével, aki nem ment szabadságra akkor, mikor a trianoni palotában aláírták az ítéletet. Jézus főpapi imájában azt kérte, hogy az Atya ne vegyen ki bennünket ebből a világból, hanem ebben a világban segítsen bennünket. Segítsen bennünket, hogy egyek legyünk. Kitérőlni Trianont nem lehet a szívből és az emlékezetből, de az egységgel egymással és a mi Urunkkal le lehet azt győzni.



Kassai Kaszás Imre színművész szavalatai után Ábrám Tibor, a Tiszáninneri Egyházkerület főgondnoka ünnepi szavai következtek, majd a Magyar Köztársaság Pozsonyi Nagykövetségének tanácsosa, Harmati Zsolt köszöntötte az egybegyűlteket. A kultúrműsorban először a kétyiek népdallal, verssel, néptáncsal, a lévai alapiskola néptáncsal, és a gimnázium Gaudium Irodalmi Színpadának műsorával gazdagították a megemlékezést, melyet koszorúzás zárt.

Építhetünk, s kell is építenünk. Ennek jegyében hívta a megemlékezésre a gimnázium diákjait, a lévai Juhász Gyula Alapiskola és az Érsekkétyi Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola és Óvoda tanulóit, valamint itt ünnepeltek a mosonmagyaróvári általános iskolások is, akik a Határtalanul elnevezésű program keretében érkeztek a lévai alapiskolába, s együtt töltötték velünk ezt a néhány órát.



Összetartozunk? Igen, ezen a napon, ezen a megemlékezésen átélhettük ezt az érzést; barsiak, lévaiak, iskolások, vendégek egyaránt.



Összetartozunk? Igen, ezen a napon, ezen a megemlékezésen átélhettük ezt az érzést; barsiak, lévaiak, iskolások, vendégek egyaránt.

*Ambrus Erika*



## Szeretethíd 2015 -Nagyölvéd

Nagyölvéd község lakossága minden évben nagy izgalommal várja a Szeretethídat. Községünkben már hagyománnyá vált, hogy nemcsak a református, hanem a római katolikus közösség is bekapcsolódik az általános iskolával együtt és a két felekezet együtt tesz valamit a községért, sőt az idősek nappali foglalkoztatója is csatlakozott hozzánk, ahol finom süteményeket és pogácsát sütöttek a munkát követő szeretetvendégségre.

Az első napot május 25-én tartottuk meg, amikor egy 18 fős kis csapattal 2 idősek otthonát látogattunk meg,

mégpedig a nagysallóit és a sáróit. A gyerekek verssel, énekkel dicsérték az Istent és saját készítésű ajándékokkal kedveskedtek az időseknek. Mivel pünkösd ünnepe volt, ezért az Ige az Ap-Csel 2-ből szólt, majd úrvacsorai alkalomra is sor került.

A második napot május 29-én a helyi általános iskolában és óvodában szerveztük, ahol a 3-15 évesek szépítették az iskola és óvodaudvart a tanítókkal, szüleikkel és az iskola alkalmazottaival együtt, kitakarították az osztályokat, gyomláltak, kapáltak, gereblyéztek, rendbe tették az iskola mű-

helyét majd azt követően a faluban szemetet szedtek. Az idősek nappali foglalkoztatójában pedig az idősekkel fonalat gombolyítottak szép szőnyegek szövésére.

A harmadik napot május 30-án tartottuk, ekkor jöttek a legtöbben. Több helyszínen folyt a munka. A falu területén lévő fa szobrokat és padokat lefestettük, a parkban lévő fákat is megszüpítettük, a gyermekek pedig ismét szemetet szedtek. Az előző évek fafaragó táborainak alkotásait pedig elhelyeztük a község parkjában és a református temetőben. Külön öröm volt

számunkra, hogy a temetőben elhelyezett padokon a Miatyánk 1-1 mondatát olvashatjuk és a bibliai boldogmondásokat. Az asszonyok letisztították a régi sírköveket, hogy azokat majd méltó helyen megőrizzük az utókornak. Természetesen a sok munka után jó ebéd-del is szolgáltunk, amit a parókia udvarán fogyasztottunk el. A jó falatokból mindenkinek bőven jutott. Sokan még estig folytatták a munkát, amíg teljesen a végére nem értek a kitűzött feladatnak. Még ezen a napon is sok gyerek-

nek örvendhettünk, akik szüleiket elkísérve igyekeztek segíteni, amiben csak tudtak.

A negyedik nap június 7-én valósult meg. A református temetőben elhelyezett padoknál szükséges kőművesmunkát fejezték be a férfiak, az asszonyok pedig öreg sírokat tettek rendbe.

Az ötödik napon június 17-én az iskolásokkal látogattuk meg a helyi idősök nappali foglalkoztatóját, ahol azon alkalommal már nem együtt dolgoztak, hanem rövid kis műsorral szolgál-

tak az idősebbeknek Isten dicsőségére. Természetesen az igei bevezető sem maradhatott el az 1Korintus 13-ból, a Szeretet himnusza.

Öröm volt látni, hogy milyen sok ember meg tud indulni, ha az Ige üzenete megérinti a szívét és teljes szívből tud szolgálni az Úrnak. Hálát adunk ezért, mert ismét egyedül Istené a dicsőség mindazért, ami Nagyölveden történt az idei Szeretethíd alkalmával is.

*Antala Éva*

## Projektzáró konferencia Királyhelmeceen szép eredményekkel

Három évvel ezelőtt egy beszélgetéssel kezdődött az a közös munka, öszszességében másfél évig tartó folyamat, amelynek eredményéről 2015. június 6-án a királyhelmecei Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolában megszervezett konferencián számoltak be.

Három évvel ezelőtt – a korábbi jó együttműködésekre alapozva – egy pályázati kiírás kapcsán kereste meg a budapesti Zabhegyező Gyermekanimátorok Egyesülete, a Királyhelmecei Református Egyházközséget, a Kárpátaljai Református Ifjúsági Szervezetet és a magyarországi Kreatív non-profit szervezetet, hogy az ENPI Határon Átnyúló Együttműködés Programján belüli kiírásra közös pályázatot nyújtsanak be. A szlovákiai partner, a Királyhelmecei Református Egyházközség és annak lelkészei, a pályázati témát fontosnak tartva, vállalták a közös munkát, hiszen a pályázat nem kisebb feladatot tűzött ki célként, minthogy a gyermekek közötti erőszakot korcsoporton és gyermekközösségeken belül megelőzze, amit a projekt elnevezése is tükröz: „Az erőszak megértése és megelőzése fiatalok körében”. Ma már nincs olyan oktatási intézmény, vagy éppen gyerekcsoport, ahol az erőszaknak különböző formája ne jelenne meg és sajnos nincs olyan gyerek sem, aki az erőszak elkövetésének áldozata, okozója, vagy éppen tanúja ne lett volna valamikor. Éppen ezért, már a tervezés fázisában cél volt az, hogy a lehető legtöbb gyermeket be lehessen kapcsolni azokba az élménypedagógiai foglalkozásokba, amelyek célirányosan az erőszak megelőzésére lettek kidolgozva a tananyag fejlesztői, Bányai Sándor és Kovács Nikolettta által. Az elmúlt éven Upponyban, majd idén Dere-

nyőben 22 elhivatott pedagógus, lelképásztor, gyermekekkel foglalkozó szakember vett részt a tananyag fejlesztői által vezetett képzéseken, hogy a résztvevők ezáltal maguk is trénerkékké váljanak e program mások számára történő megismertetésére. Ez év tavaszán, a Királyhelmecei Református Egyházközség szervezésében és már az előző képzéseken felkészített öt tréner vezetésével kerülhetett sor az erőszak megelőzésére irányuló képzésre a Buzitai Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolában, majd pedig a királyhelmecei református gyülekezeti otthonban. Ezekben a képzéseken további 41 személy lett fel-



készítve arra, hogy a saját maga által vezetett osztályba, gyerekközösségbe az élménypedagógiai foglalkozásokat bevigye és általuk a gyerekeket formálja, nevelje.

A június 6-án sorra került konferencián Molnár István, királyhelmecei lelképásztor már a megvalósult programról, annak pozitív és kimutatható eredményeiről számolhatott be. Beszámolójában kiemelte, hogy bár fontos azoknak a száma is, akik a projekt képzéseiben vettek részt és ismerkedhettek meg az élménypedagógia módszerével, vagy éppen új, eddig nem ismert foglalkozásokkal, ennél fontosabb azonban, hogy a képzések során megtanult élménypedagógiai foglalkozássorozatok 9 iskolába és 5 egyházközségbe jutot-

tak el, ahol 33 gyerekcsoportban közel 600 gyereket értek el, azaz formáltak, célirányosan neveltek. Mohňanský Csilla, a Buzitai Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola igazgatónöje hozzászólásában kiemelte, hogy milyen hozadéka volt annak, hogy az általa vezetett iskola tanári karának nagy része részt vett az erőszak megelőzésére irányuló élménypedagógiai képzésen, majd az iskola szinte minden osztályába bevitték az élménypedagógiai foglalkozásokat. Ádám Csilla nem csak mint a helyi képzések egyik trénera, hanem mint foglalkozásvezető pedagógus számolt be tapasztalatairól, hasonlóan Hanesz Angelikához, aki a foglalkozásoknak a reál tantárgyak oktatásában történő használatosságáról is számot adott; mindketten az említett buzitai alapiskola pedagógusai. Bányai Sándor, tréner, az Európai Unió által támogatott HUSKROUA/1101/037 szám alatti sikeres pályázatot benyújtó szervezet vezetőjeként örömet fejezte ki a program szlovákiai megvalósítása kapcsán és annak sok pozitív hozadéka hallatán, majd „a facilitálás technikái, avagy a pedagógus erőszakmentes kommunikációja” címmel tartott előadást a konferenciára, élménypedagógiai szakmai napra érkező pedagógusok, lelképásztorok számára. Ezt követően műhelyfoglalkozásokra került sor, amelyekben ugyancsak élménypedagógiai foglalkozások keretén belül dolgozhattak a jelenlévők a Magyarországról és Kárpátaljáról érkezett műhelyvezetők irányításával.

A királyhelmecei konferencián elhangzott számok, az írásbeli visszajelzések, valamint a személyes tapasztalatok tükrében nyilvánvaló a program sikere, az élménypedagógiai foglalkozások formáló ereje akár egy gyermek

életében, akár egy gyerekcsoportban. A nevelés, a gyermeknek megfelelő módon történő nevelés kitűnt a beszámolókból, s remélni lehet, hogy a prog-

ramba kapcsolódó pedagógusok a későbbiekben is használják majd eszközként az élménypedagógia módszerét az erőszak megelőzésére, mint aho-

gyan remélni lehet azt is, hogy a gyerekek nem felejtik el élményeiket, megélt tapasztalataikat.

*Molnár István*

## Gyereknapi Szalócon

*„...pitymall mielőtt pirkad  
gondolhassak valami szépet*

*mielőtt lemegy a nap  
tehessek valami jót...”*

Pusztai Sándor

2015. június 21-én Szalóc község Kultúrával, sporttal és ifjúsággal foglalkozó bizottsága a helyi Községi központ, valamint a református gyülekezet közös összefogásával, és a svájci HEKS segélyszervezet által támogatott program részeként gyereknapi kerületet Szalócon a helyi és Vigtelkei gyerekek, fiatalok számára.



A jelenlevőket először Hurák Ottó köszöntötte a szervezők nevében, majd André János lelképásztor vezetésével énekléssel egybekötve megmozgattuk tagjainkat, továbbá igei üzenet átadására került sor. „Aki hisz a fiúban, örök élete van annak.” ismételte és tanulta a Ján 3,36-ban levő Ige alapján gyermek és felnőtt az evangélium örömmüzenetét.

A Református Egyház cigánymiszsiója nevében Tóth Zsuzsanna, a szervezet vezetője köszöntötte a jelenlevőket, bemutatta ill. felhívta a figyelmet a HEKS által induló programra, ezt követően pedig Gergely Krisztina a Községi Központ vezetője beszélt a közösség érdekében való jelenlétükről és végzendő szolgálatokról.

A rövid eligazítás után a megjelent gyereksereg csoportokra való beosztása történt meg, miközben a foglalko-

zásvezetők előkészítették a helyszíneket. Közben jó illatok jöttek a konyhából, ahol a gyülekezet és falu szorgos asszonyai és férfitája, Hurák Éva, Klobošník Valéria, Csefő Emma, Borzy Rózsa, és Hurák János mérnök úr készítettek a finom ebédet, és biztosították a nagyon fontos szervezési háttérét is a napnak.

A vegyes korosztályú csoportok helyszínről helyszínre járták be a falu köz-



Denisa, Rákay Julianna, Vanyo Gabika és André János vezetésével ill. felügyeletével.

A feladatok teljesítése után az ebéd következett. Majd a helyi tűzoltószervezet bemutatójára került sor a Sajóparton, melyet mindenki nagyon élvezett. Ezalatt a református egyház kebelén szintén a HEKS által támogatott zenei foglalkozáson részt vevő roma fiatalok készültek hozzá a zenéléshez, amely a felülről jövő égi áldás miatt sajnos elmaradt, de pótolhatták eme szolgálatukat másnap Szádalmáson az egyházmegyei kórusok és együttesek találkozóján.

A gyereknapi tehát esővel zárult, melyet azonban feledtetett a díjak kiosztása, amit örömmel vettek át a gyerekek.

Dicsőség legyen mindenért kegyelmes Istenünknek.

*Mgr. André János lelkész,  
Borzy Bálint gondnok*



## Ha lemaradsz, kimaradsz...

*„Az Úr az én pásztorom, nem szűkölök. Fűves legelőkön terelget, csendes vizekhez vezet engem.” (Zsolt. 23:1-2)*

Ez az igevers volt a központi témája a 2015. június 27-én Pozbán megszervezésre kerülő tanévzárónak. A pozbai és az újlóti anyaegyházközségek, mint egy összetartó bázis, közösen szervezte meg a gyermekek számára a tanévzárót. Az áhitat alapjául a már fent említett dávidi zsoltárvers szolgált. Miután a gyermekeknek játékosan el lett magyarázva a pásztori szolgálat, elénekeltek a 23. zsoltárunk első versét.

Az áhitatot követően kezdetét vette a „kincskeresés”. Különböző ügyességi feladatokat kellett megoldani, akadályokat kellett leküzdeni, sportjátékokban kellett versenyezni... Ám az arcfestést is kitörő ujjongással fogadták a gyermekek. Megmozgattunk óvodásokat és iskolásokat egyaránt; nagy volt az öröm, hiszen 23 játékkal készültünk. A feladatok teljesítése után a gyermekek kézhez kaptak egy-egy igeszavat, melyeket ha megfelelően össze-



illesztettek, igazi kincshez jutottak, Isten szavához. Örömmel rakták ki a 23. zsoltár igerészletét.

Legyen Istené a dicsőség, amiért a kis gyermekszívekben égett a vágy a kincskeresés után.

Egyben köszönetet mondunk nemcsak a felügyelői szülői szolgálatért, de a szorgalmas kezek fáradozásáért is, amik sósakat, édeseket készítettek a gyermekeknek. Ugyanakkor jégkrém és nyalóka is várt a gyermekekre.

E derűs találkozás végét szeretetvendégség zárta. Köszönjük az aszszonytestvéreknek a dagasztói munkát,

hiszen mindenkinek bőségesen jutott a finom lángosból.

Legyen áldott az Úr neve, amiért sok örömet csalt az arcunkra, vidámságot hozott a szívünkbe; és ugyancsak Neki szóljon hálánk az időjárásért is, - bár nagyon lógott az eső lába, de a zápor kivárta az estét...

Másnap, vasárnap, mindkét gyülekezetben az istentisztelet keretén belül örömmel fogadtuk a gyermekek szolgálátát. Isten áldása kísérje mindnyájunkat!

*Sándor Veronika,  
fotó Mente Róbert*

## A SZÜLŐFÖLD HAZAHÍV

Író-olvasó találkozóra invitálta május 30-án Szakál Gábor szülőfaluja, Kistráska lakóit, „ÜZENET A VÉGEKRŐL” c. verseskötete kapcsán, melyet szülőfalujának ajánlott. A helybeli Csemadok, a református egyház és a községi hivatal rendezésében meghitt találkozónak lehettünk tanúi. A rendezvény az édesapa, Nt. Szakál László emléktáblájának megkoszorúzásával kezdődött, ahol a bevezetőt Csatlós Péter helybeli lelkész mondta el a Korintusi-levél több ígéje alapján, tanubizonyosságot téve arról a hűségről, amely végigkísérte elődjét 55 esztendő szolgálatát alatt, majd Szakál Gábor méltatta drága szülei állhatatosságát, megnemalkuvó kálvinista tartását.

Ezt követően került sor a 370. dicséret éneklése közepette a koszorúzásra.

A rendezők nevében Horkay László a Csemadok elnöke és a tájház gondnoka helyezte el a megemlékezés koszorúját,



az utódok nevében Szakál Gábor róttá le kegyeletét az áldott emlékü édesapa emléktáblája előtt.

Az emlékműsor, a szerző „Ne hagyjátok a templomot” c. versével vette kezdetét Tóbiás Attila tolmácsolásában.



Ezek után Szakál Gábor megható szavakkal pergette vissza, mint filmkockákat a gyönyörű gyermekkor éveit, „melyek minél jobban távolodnak tőlünk térben és időben, annál inkább visszahívják a szülőföld, a szülőfalu megmagyarázhatatlan varázsába.”

Majd rövid műsor következett, ahol a verseskötet szerzője mint operaénekes is bemutatkozott - nem először - szülőfaluja hálás közönségének, Mulyik István zenekíséréte mellett. Az emlékműsor, egy aranyos kisfiú Szűcs Mátyás, a szerző „Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni.....” c. versének nagyon értelmes, figyelemreméltóan tehetséges szavalatával zárult.

Ezt követően a szerző versesköteteit dedikálta, majd kötetlen beszélgetés formájában került sor a gyermekkor közösen megélt élményeinek a felelevenítésére, melyeket megmaradásunk érdekében nagyon kívánatos lenne átültetni a mai fiatalok nevelésének folyamatába.

Ezzel az óhajjal búcsúzott el szülőfalujától, barátaitól, ismerőseitől a szerző, Szakál Gábor, abban a tudatban, hogy kölcsönösen gazdagították egymást a találkozás meghitt óráival.

Horkay László

## Tanévzáró istentisztelet a Vajáni Magyar Tanítási Nyelvű Református Egyházi Alapiskolában

Örömmel és áldásokkal teli eseménynek voltunk a részesei 2015. június 26-án, amikor is részt vettünk Egyházmegyénk Református Alapiskolájában a tanévzáró istentiszteleten. Az alkalom délelőtt 10:00-kor kezdődött a Vajáni Református Egyházközség templomában. Ezen a napon ünneplőbe öltöztette mindenki a szívét, aki jelen volt, hiszen nemcsak egy iskolai év zárult le a diákok számára, hanem a búcsúzás pillanata is volt egyben, hiszen búcsút vettünk a ballagó kilencedikesektől is, akik idén tizennyolcan fejezték be a kilencedik évfolyamot. A meghívott vendégek között volt Magyarország konzulja Bitay Levente is.

Igét Krausz Viktor, egyházmegyénk esperese hirdette. Az igehirdetés után

az esperes úr köszöntötte a ballagókat, és jókívánságait tolmácsolta feléjük. Majd az iskola igazgatója PaeDr Hudák Bálint mondott búcsúzásul egy néhány szót a ballagók felé. Vaján község polgármestere és a református gyülekezet gondnoka Czinke István is köszöntötte a diákokat. A ballagók részéről is elhangzott búcsúbeszéd, melyben megköszönték a gondoskodást és az útegyengetést, melyet tanáraiktól kaptak. Ez után sorra kerültek az emléklapok és ajándékok átadására. A szülők is köszöntötték a ballagókat, és mondtak köszönetet a tanároknak, melyet egy szál virággal szimbolizáltak. Bitay Levente Magyarország konzulja is intézett néhány buzdító szót a diákok felé, kívánva erőt és kitartást az elkövetkező tanul-

mányaikra.

Az istentisztelet a záró ének és nemzeti imádságunk, a Himnusz eléneklése után zárult le.

Lelkiekben gazdag eseménynek lehattunk mindannyian a részesei, akik ott voltunk, hiszen felemelő érzés az, amikor láthatjuk és tapasztalhatjuk a mi mennyei édes Atyánk kegyelme, és szeretete gazdagon árad reánk.

*„Ti azonban választott nemzetiség, királyi papság, szent nemzet vagytok, Isten tulajdonba vett népe, hogy hirdessétek nagy tetteit annak, aki a sötétségből az ő csodálatos világosságára hívott el titeket;”* (1Pét 2,9)

Egri Gergő

## Csendesnap a Vajáni Református Egyházi Alapiskolában

2015. június 29-én az Ungi Egyházmegye lelkeszei csendesnapot szerveztek a Vajáni Egyházi Alapiskola diákjai számára. Ezen alkalomon, kihasználva azt az adottságot, hogy a gyermekek a hét első két napját még iskolában töltötték, próbáltuk közelebbre fűzni az egyházi iskola diákjai és az egyházmegye kapcsolatát.

Ha egy igével kellene jellemezni ezt rövid délelőttöt, akkor leginkább a 133. zsoltár első sora jellemezné legjobban ezt az együtt töltött délelőttöt: „Ó, mily szép és mily gyönyörűséges, ha a testvérek egyetértésben élnek!”. Ugyanis ez a csendesnap jól megmutatta, hogy mindenkinek csak egy keveset kell hozzatennie és minden így lesz kerek egész. Már a reggeli kezdés



is így történt. Hiszen az iskola diákjainak két csoportra bontva tanítottunk énekeket. Az alsó és felső tagozat diákjai néhány ének megtanulását követően együtt, egy közös éneket is megtanultak. Ezt követően osztályonként történtek a foglalkozások. Egy-egy lelkipásztor egy osztállyal foglalkozott. Mindenki különböző módon tartva ezt a szokványosnak nem mondható tanórát. Volt, aki bibliai történetet tanított a gyermekeknek, de volt, hogy a legkisebbeknél mesét mondott a szolgálatot végző lelkipásztor. Ezt követően, rövid szünet után, mindenki kivonult a sportpályára, ahol az egyik csoport

különböző közösségi játékokat játszott, a felső tagozat diákjai pedig a méta nevű csapatsporttal ismerkedett a helyi futball pályán. A játék végeztével ez a csendesnap is a végéhez ért. A diákok ebédelni indultak, a lelkipásztorok pedig további napi feladataikat végezni, de az eltelt délelőtt szép pillanatait magukkal vitték. Minden bizonnyal nem utoljára került sor ilyen alkalomra!

*Hozák Viktor*



## Ferenc testvér

Megszoktam, hogy figyelni kell a szavaira. Szavaival, megszólalásaival tematizálja egyházát és azon túl a világ nagy részét, és az evangéliumi kiinduláshoz irányítja vissza megtévedt tekintetünket. Megszoktam, hogy nem csak „szóban mondja el”, hogy szavaiknak, mozdulatainak, mosolyának hitele, súlya van. A „mindenki kapar maga alá” világban az emberségre, a samaritánus lelkületre, együttérzésre figyelmeztet, és nem csupán retorikai szinten, nem csak a mikrofon mellől. Hitével, habitusával, lelki beállítottságával olyat plusz elemet tud adni a megfáradt Európának, amit kimondva, kimondatlanul oly rég kerestünk, vártunk és hiányoltunk önmagunkban, egyházainkban. Ha csak addig terjedt volna az ereje, nagysága, hogy mond néhány sokaknak tetsző dolgot, bedob a köztudatba olyan témákat, amelyek kibeszélésre várnak, az csak ideig-óráig lett volna elég. Akkor már rég kipukkant volna a lufi. De ezzel szemben kisebbfajta csoda történt. Karizmája és egyszerű, a krisztusit, a testvérit árasztó fellépése százmilliókra lelkigondozói támogatással, igei üzenettel, testvéri biztatással hat. A liberális, egyházellenes globális média kihagyezett tollakkal várta színre lépését. Aztán először csak csodálkozott, majd tágra nyitotta a szemét, végül felvette kiejtett

tollát és a vitriolt másra cserélte. Sokak szívébe befogadást nyert. Nagyon sok nem hívő ember figyel már rá és azt mondja: neki elhiszem.

Jókor jött, nagy elődök nyomába lépve, olyan időben, amikor számos megoldásra váró gond megválaszolása nyomja a vállát. Még nem ért el a falig. Még várnak rá nagy újítások és reformok. Legfőbb érdemének azt tartom, hogy az egyszerű emberek, hívek és hitetlenek végre elhiszik, hogy az egyház struktúrája, lelkülete változtatható. Hogy, ha megérdemli, aláhullhat a magasság és felemelhető a mélység. Hogy a bűn az egyház magaslatain is bűn, és nem pedig szőnyeg alá söprendő piszok. Hogy a samaritánus története megismételhető, és akár egy pápa is lehet egy szinten egy hajléktalannal, menekülttel, üldözöttel. Talán a leginkább az tetszik benne, hogy nem játsza meg magát. Nem show-t csinál, nem játsza el a kegyest, az irgalmast. Nem szerepet játszik. Nem a jól ismert ripacspap köszön vissza szavaiból. Mert ebben az esetben valahol mindenképpen kilógna a lóláb.

Ferenc testvért én a hitelességéért szeretem.

*Fábián Tibor*

## Ifjúsági Szeretethíd Szentjobbon

Szorgos fiatalok gyűltek össze június 6-án, szombat délelőtt a szentjobbi református gyülekezetben. Az Ifjúsági Szeretethíd nevű önkéntes program keretében 25 fiatal tevékenykedett az egyház érdekében. A Szeretethíd-trikók



kiosztása után Fábián Tibor lelkipásztor elmondta a feladatot: egy nagyszabású, 8 napos gyülekezeti rendezvénysorozat és vendéglátás után rendet tenni a gyülekezeti házban, és visszajuttatni a kölcsönkért asztalokat, padokat a tulajdonosoknak. Nagy buzgalommal láttak neki kicsik és nagyok a feladatnak. Szeretethíd-trikókban horrták a falu utcáin a

kölcsönkért padokat és asztalokat. Ezt követte a termek rendbetétele, a bútorok visszaállítás az eredeti állapotba. A szervezésben segédkező ifisek közben vizet és üdítőt osztottak a szomszédoknak. Két és fél óras kemény munka után minden tárgy visszakerült a gazdájához, a gyülekezeti termek pedig ismét régi arcukat mutatták. Az elvégzett munkát követte a jól megérdemelt szórakozás, mégpedig csocsózás formájában. A három óras együttlét fagyizással, ajándékosztással és imádkozással zárult. A szentjobbi gyülekezetnek egyébként idén ez volt a második Szeretethíd alkalma. Márciusban ugyanis egy kis csapat a helyi elhanyagolt zsidó temetőt takarította ki önkéntes munkájával.

*Fábián Tibor*





# „Soha nem kérek éhes embertől, először jóllakatom”

Többek között ezt az értékes gondolatot vihettük el magunkkal Kisgéresből, A Szlovákiai Református Nőegyesület országos találkozójáról. Tanulhattuk meg ezt Eszter története kapcsán, aki alaposan előkészíti, átgondolja, stratégiát készít női talentumait kihasználva, hogy megmentse népét. Az izgalmas, nem egyszer meglepő és újszerű gondolatokat **Demeter Irén** Marosvásárhelyi nőtestvérünk tolmácsolta, Isten szócsövéként. De vihettünk haza üzenetet, biztatást **Györky Szilvia**, a Szlovákiai Református Nőegyesület Országos elnökének



Demeter Irén

igehirdetéséből, és **Kendi Csaba** esperes bátorító szavaiból is. **Liska Etelka** pedig, aki a kisgéresi nőegyesület aktív tagja, nem mellesleg a Zempléni Egyházmegye Nőszövetségének titkára, beszámolt arról, hogy Kisgéresben milyen munkát végez a helyi nőegyesület. Nem dicsekvés céljából, hanem ösztönzéseként. A tikkasztóan meleg nap után pedig jól esett a gulyás, a híres kisgéresi béles, és a pinchőmérsékletű géresi bor. Természetesen mindez a nőegyesület tagjainak jóvoltából. Abban reménykednek a szervezők és támogatók, hogy ahogy Eszter tette, felismerjük Istentől kapott női erősségeinket, és azt felhasználjuk népe védelmében, erősítésben, szolgálatában. Isten áldja akarásunkat!

Blanár Gabriella

## Nőegyesületi Konferencia – Sárospatak

2015. július 11-én, az Ungi Egyházmegye nőegyesületének szervezésében, népes csapat indult Sárospatakra, amely háromnapos országos nőszövetségi konferenciájára a felvidéki asszonytestvérek is meghívást kaptak. A találkozóra a Kárpát-medence református nőszövetségeinek képviselői is szép számban érkeztek.



A szombati rendezvény a sárospataki református templomban kezdődött istentisztelettel, ahol Csomós Józsefné lelkipásztor szolgált igehirdetéssel.

Az istentisztelet után Dr. Fodor Ferenc lelkipásztor köszöntötte az egybegyűlteket, majd Dr. Fodorné Nagy Sarolta adott tájékoztatást a rendezvény részleteiről. Ezután Mészáros István, Zemplén Egyházmegye (Magyarország) esperese adta áldását a találkozóra.

Dr. Dienes Dénes teológiai tanár tartott ezután előadást Lorántffy Zsuzsanna életéről, amelyben kitért azon részletek megvilágítására, amelyek fél-

reértésekre adnak okot e jeles református nagymama személyével kapcsolatban.

Ezután meghallgathattuk Dr. Szabó Judit reumatológus és fizioterápiás orvos „Testestől-lelkestől... Krisztus tulajdona vagyok” c. előadását.

A szünet során a templomkertben felállított sátrak és asztalok között üdvözölhettük a régi-új ismerősöket, bár az ötszáz főt is meghaladó tömegben nehéz volt egymás szavát érteni.

A továbbiakban P. Tóthné Szakács Zita országos nőszövetségi elnök egyenként szólította a meghívásnak eleget tevő egyházkerületek nőszövetségeinek elnökeit ill. titkárait. Rövid, ám annál érdekesebb beszámolók hangzottak el, a tiszáninneni, tiszántúli, dunamelléki, királyhágó-melléki, kárpátaljai, délvidéki (vajdasági), dunántúli valamint felvidéki nőszövetségek szolgálatát bemutatva.

Az ebédre a templomkertben került sor, ahol Márki Bertalan Balázs mester-díjas királyi szakács és felesége várták a meghívottakat ebédre.

Az érdeklődők a könyvvásár mellett számos érdekes kiállítást tekinthettek meg, egyrészt a templomban, ahol hagyományos kézműves mesterek alkotásait mutatták be a templom karzatán, másrészt pedig, nyolc csoportra osztva, a vendégek meglátogatták a sárospataki Nagykönyvtárat, Múzeumot, Teológiát és Gimnáziumot.

A délutáni órákban Dr. Eperjesi Eszter tartott előadást a Lorántffy-hímzőműhelyről. A kézimunka szépségeiről azonban nemcsak hallani lehetett, ugyanis a helyi Művelődési Házban a Magyar Csipkekészítők Egyesülete munkáinak kiállítása mellett bepillantást nyerhettünk a titokzatos csipkeverés művészetébe, amelyet ügyeskezdő asszonyok mutattak be, és



adtak készséggel felvilágosítást minden érdeklődő számára.

A késő délutáni órákban néhányan még elsétáltak a sárospataki várhoz, hat óra előtt azonban már hazafelé vetjük utunkat. A színvonalas és részleteiben gazdag találkozó élménye azonban nem múlt el szívünkben, és a hallottak, látottak a mi szolgálatunkra is ösztönző erővel hatottak.

Mindezért Istené legyen a dicsőség.

*Györky Szilvia*  
nőgyesületi elnök



## Szivárvány

**Szivárvány projekt elnevezéssel rendezte meg az Ipolyszakállosi Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola és Óvoda immár 7. alkalommal azt a versenyt, melybe a régió alapiskolás diákjai nevezhetnek be prezentációjukkal egy-egy általuk választott témában társadalomtudomány, természettudomány és helytörténet kategóriában. Az Érsekkétyi Magyar Tanítási Nyelvű Egyházi Alapiskola és Óvoda 8-os diákjai a II. Világháború eseményei Érsekkétyen címmel dolgozták föl a választott témát. A helytörténet kategóriában az első helyen végeztek.**

A szivárvány a sokszínűség jele is, a színes, sokoldalú egyéniségé, s számunkra, bibliaolvasók számára Isten ígéretének, kegyelmének a jele is. Mindez benne volt abban a versenyben, ahol társadalomtudomány, természettudomány és helytörténet kategóriában versenyeztek az alapiskolák, Ipolyszakállos, Zseliz, Farnad, Ipolyság, Ipolybalog és Érsekkéty iskoláinak 5-9 évfolyamos tanulói. S hogy mennyire színes volt a paletta? Azaz a szivárvány? A természettudomány kategória témái: Szlovákia természeti szépségei, Ahogy mi láttuk: Horvátország, A bicikli keletkezése, A nepáli földrengés, Kakaó és a Katalinka, szállj el című prezentációk; a



társadalomtudományi kategória témái az Egy húron pendülünk - gitártörténet, A western lovaglás, A rádió fejlődése, Rasszizmus, A divat története és a Pankráció című beszámolók voltak. Helytörténet kategóriában pedig a Kincse-ő (Zselizi Gyermekek-és Ifjúsági Néptáncgyűttes 20 éve), Falunk büszkesége (Ipolyszakállosi katolikus templom története), Táncos karrierem bemutatása, A II. Világháború eseményei Érsekkétyen és a Néptánc című produkciók hangzottak el.

A zsűrinek volt mit csinálnia, hogy döntést hozzon, mert jobbnál-jobb beszámolókat hallott-és látott. Jelen sorok írója a társadalomtudományi és helytörténeti kategória zsűrijében fog-

lalhatott helyet, s igen, az elhangzott értékelések és a döntést megelőző nézetkülönbségek, érvelések is mind azt bizonyították, igen erős volt a mezőny, a gyermekek jól fölkészültek.

A zsűri több szempontot is figyelembe véve – témaválasztás, tartalom, előadásmód, hozzáadott érték – értékelte a prezentációkat.

A helytörténeti kategória igényelte talán a legtöbb fölkészülést, hiszen sem tankönyvekben, sem közismert internetes oldalakon nemigen lehet irodalmat találni pl. a Kincse-ő bemutatásához, vagy épp a II. Világháború helyi eseményeinek feldolgozásához. Az utóbbi prezentációt a zsűri egyöntetűen a legényesebbnek találta, s az első hellyel jutalmazta. Az Érsekkétyi Magyar Tanítási Nyelvű Egyházi Alapiskola és Óvoda 8. osztályos tanulói, Vrábel Vanessza és Baka Bence, Molnár Tímea pedagógus vezetésével sokat dolgoztak, hogy összeszedjenek mindent az adatközlőktől, amit ebben a témában föllelhetnek. S talán az utolsó is, akik ezzel a témával ilyen behatóan foglalkozhattak, hiszen nagyon idősök már azok a kétyi emberek, akik még - emlékeikben kutatva -, be tudtak számolni a világegés helyi eseményeiről.

A házigazda alapiskola igazgatónője, Herczeg Ágnes zárószavában elmondta, fontosnak tartja a verseny megszervezését, melynek elsődleges célja, hogy fejlessze a tanulók előadói és prezentáció-készítői képességeit, kreativitásra, önálló munkára serkentse a résztvevőket; ezen kívül egymás munkáiból is sokat tanulhattak a diákok: új témákat, új feldolgozási lehetőségeket ismerhettek meg, gazdagodott a szókincsük, valamint a helytörténeti kategóriának köszönhetően megismerhették környezetük értékeit is.

Az oktatás jelen állapota, a sokszor elszomorító oktatásügyi rendelkezések, az iskolákat a lét-nemlét határára sodró intézkedések, ferdített történelemkönyvek özönve fölött valóban szivárvány volt ez a verseny.

*Ambrus Erika*

## Hogyan látjuk magunkat – hogyan látnak mások? Mit jelent reformátusnak lenni a 21. század kezdetén?

A fenti címmel került megrendezésre a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház lelkészei számára az Országos Lelkésztovábbképző alkalom, 2015. június 8 – 11. között a magyarországi Berkefűrdőn, a Megbékélés házában.

Egyházunk püspöke, Fazekas László nyitóáhitata után elmondta, mennyire örül, hogy az idei lelkésztovábbképzőre eddig a legmagasabb részvételi számban érkeztek a lelkészek - a szlovák anyanyelvű lelkészek is, akik az eddigieknek megfelelően vagy tolmács segítségével hallgatták a közös előadásokat, vagy némely esetben számukra külön előadás tartatott - a visszajelzések alapján konstatació, szükség van ezekre az alkalmakra mind a képzés, mind pedig a lelkészközösség formálása szempontjából.

Rögtön az első előadás és az előadást követő kérdések bizonyították,

egyetemi tanár -, előadásában, melynek a címe „*A református felekezetek egyházi jogi sajátosságai*”, a három alapvető elv alapján magyarázta egyházunk jogi felépítését a ma gyakorlatában, az egyetemes papság elve, a zsinat-presbiteri elv és a szabad egyház szabad államban elve alapján.

Késő délután és kora este fakultatív műhelymunkára volt lehetőség különböző, előre meghirdetett csoportokban, valamint énekkari próba volt, s az esti imaközösség. Utána pedig Écsi Gyöngyi, hetényi lelkész, előadóművész, előadói estjére került sor.

A második nap áhítattal kezdődött, majd Ft. Szabó István, a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke tartotta meg igen érdekes és rengeteg kérdést felvető előadását a témában A közelmúlt és jelen teológiai irányzatai a magyar református egyházban címmel.

próbáké, lelkészegyesületi megbeszéléseké, az este pedig a szolgatársi és baráti beszélgetéseké és az imaközösségé volt.

A továbbképző harmadik napját is Isten igéjével kezdtük a reggeli áhítaton, majd Lackner Pál evangélikus püspök a „*Reformátusok egy evangélikus szemével avagy különbségek az evangélikus és református teológiában*” című előadásában először az evangélikus egyházat mutatta be intézményein, statisztikai adatain keresztül, nem magyarországi evangélikusokkal való kapcsolatokról, iskolákról, célokról és lehetőségekről beszélt. S az összehasonlításból kitűnt, igen sok problémánk közös, hasonló terhekkel birkózunk mi is. Amit kiemelten másnak látnak, az az, hogy a kapcsolatot a másutt, Magyarország határán kívül álló evangélikusokkal nem nyelvi alapon, hanem felekezeti hovatartozási alapon keresik.



mekkora szükség van arra, hogy meg tudjuk határozni református identitásunkat ebben a világban. Tökécski László történész, egyetemi tanár, a Dunamelléki Református Egyházkerület főgondnoka, „*A református identitás jelenléte a magyar társadalomban*” című előadásában vázolta a Magyarországon élő reformátusok helyzetét, valamint rámutatott, hol és milyen módon jelenhet meg a református ember a társadalomban, a tudomány, a műveltség terén, gazdasági és politikai téren. Valamennyi említett területen mindig is kiemelkedő szerepük volt a reformátusoknak. Ahhoz azonban, hogy a 21. században is számoljanak velünk, erős református identástudatunknak kell lennie, nem feledve, hogy az identitás a lelki-szellemi otthon.

A délután második előadója, Szathmáry Béla - jogász, a Sárospataki Református Teológiai Akadémia oktatója,

Rövid történeti áttekintés után püspök úr elemezte az apológiai, aktivista, esztétikai és fogyasztói irányzatokat, példákkal alátámasztva és igen szemléletesen, egy-egy igehirdetésfajtán keresztül is bemutatva ezeket a mai teológiai irányzatokat.

A délelőtt második előadója Várszegi Asztrik, pannonhalmi főpát volt, aki a „*Reformátusok egy római-katolikus szemével*” című előadásában őszintén, nagy szeretettel és tisztelettel mondta el meglátásait, sok mindenben igazat kellett adnunk főpát úrnak, különösen abban, hogy mi nem reflektálunk kellőképpen a megváltozott korra. Mindkét confessio lelképásztorai és gyülekezetei számára fontos, hogy örvendező emberek legyünk, s így válhatnak gyülekezeteink befogadó, élő, örvendező gyülekezetekké.

A délután ismét a műhelymunkáé, egyházmegyei megbeszéléseké, kórus-

Peres Imre és Görözdi Zsolt lelkipásztorok munkásságuk, kutatásaik eredményeként megjelenő könyveiket mutatták be, Szarvas László lelképásztor pedig egy bibliai számítógépes programot mutatott be, melynek sokoldalúsága, az igehirdetésre való készülésben, kutatásban, hittanokon, bibliaórákon és sok egyéb helyen és módon való alkalmazása lenyűgözte a hallgatóságot. Mindkét nap könyvvásár is volt.

Délután folyamán Fazekas László püspök úr számolt be koreai látogatásáról, majd a három nap befejezéséppen úrvacsorás istentisztelettel zárult a továbbképző, Géresi Róbert és Jan Semjan püspökhelyettesek szolgálatával, valamint a továbbképzőn résztvevő lelkészekből álló énekkar szolgálatával. Fazekas László püspök úr zárszavában abbéli reménységét fejezte ki, hogy valamilyen épültünk az itt töltött napok alatt.

*Ambrus Erika*

## Konstanz 600 évvel ezelőtt – Hus János halálára

Az évtizedeken át használt - és még ma is használható – Református hitünk és életünk című hittankönyvünkben Hus János előkelő helyet foglal el az előreformátorok sorában. Ő az, aki Wicklif tanait megismerve, annak nemcsak szószólója, de bizonyos értelemben azt gyarapító képviselője is lett. Igaz, a katolikus egyházat soha nem hagyta el, nem készült külön egyház megalapítására sem, hanem határozottan hirdette, hogy az egyház szolgálatának egyedüli alapja a Szentírás lehet. Ennek megfelelően maga is cseh nyelven prédikált. Halálának 600. évfordulóján sajnos alig hallani róla egyházunkban, de a világi sajtó sem foglalkozott érdemben életével és mártírhalálával. Az alábbiakban két érdemi megemlékezést szeretnénk ismertetni.



Az első a svájci Reformiert című református havilap júliusi számában megjelent cikk, Delf Bucher és Stefan Schneiter tollából: **Jan Hus, a szent eretnek** címmel. A szerzők bemutatják a Konstanz óvárosában található Hus múzeumot, s beszámolnak arról is, hogy bár a város rövid időre a lutheri reformáció követője volt, de az ismét megerősödő katolikuság a 19. században is csak úgy engedélyezte a mártír emlékművének felállítását, hogy az egy protestáns adománygyűjtés bevételéből valósítható meg. Még ma is állnak bizonyos épületek, amelyek az 1414-1418 között tartott zsinat idejéből, amelynek fő célja az egyház egységének helyreállítása volt, s 1417-ben pápaválasztással láttak elérhetőnek. A német-római császár és magyar király Zsigmond menlevelet ad ugyan Husnak, de a fő cél elérése érdekében feláldozza a Szentíráshoz való visszatérést védelmező egyetemi tanárt és lelkészt, aki hit-kérdésekben csakis a Biblia autoritását ismeri el. Hiába próbálják

Zsigmond emberei, valamint az öt kihallgató egyházi méltóságok tanai viszszaadására bírni, ő a Münster falai között lejátszódott háromszori meghallgatáson mindvégig kitart. Önfeláldozó hűség Isten igéje iránt, melyet a katolikus klérus, az akkori világi hatalommal együttműködve olyannyira veszélyesnek ítél, hogy Hus Jánost 1415 július 6-án, a város falain kívül máglyán megégetik.

A történelem folyamán a különböző ideológiai irányzatok megpróbálták saját elképzeléseiknek megfelelően értelmezni a prágai lelkész-tanár életművét. A nemzeti irányzat a cseh nemzet atyjaként tisztelte, a kommunisták szocialforradalmárt láttak benne, a reformátusok Luther elődjeként emlegették. A konstanzi zsinat reform-zsinatként lett meghirdetve, igazán reformzsinat Hus tanításának elfogadásával lehetett volna, de arra még száz évet várni kellett – fogalmazznak a szerzők.

Egyházunk prágai missziói gyűlékezete, a lelkész, Éles György vezetésével 2015. május 29-én rendezett Hus Jánost ismertető estet, melyre Dr. Ba-



rátth Bélát, a Debrecen-i Református Egyetem történészét és e sorok íróját kérték fel előadóként. Ezen a rendezvényen a Prágában élő magyarok mellett részt vett egyházunk több lelkésze és a

rozsnyói egyházi iskolánk tanítóinak egy csoportja is. Dr. Baráth Béla professzor részletesen ismertette Hus János életét és a konstanzi zsinaton történeteket, kihangsúlyozva, hogy Hus valójában a katolikus egyház belső megújulását igyekezett elérni és katoli-



kusként halt meg. Tanítása Wicklif által felismert igei igazságokat nagyfokú szociális érzékenységgel fejlesztette tovább. Halálát követően követői fegyverrel is készek voltak védelmezni hitüket az 1419-től 1434-ig tartó huszita háborúkban. A nemzetiségek házában tartott megemlékezésen e sorok írója a husziták felvidéki megjelenésével és örökségével foglalkozott, kiemelve Axamit Péter szerepét, aki bár Giskra János zsoldoseregének egyik alvezéréként érkezett Felvidékre, de tevékenysége azt mutatja, hogy valójában a táborita irányzat egyik képviselőjének tekinthető. Felhívta a hallgatóság figyelmét huszita örökség jelenlétére a Szilicén és a fennsík más falvaiban.

A Karolinumban egyidejűleg egy Hus életét bemutató kiállítás látható, amelyet az előadók is megtekintettek.

A két előadás a Szeretennaptár 2016-os kiadásában lesz olvasható.

*Csoma L*



08/25/2015 6:37 pm

## A Hungarikum és a Felvidék magyar értékei

2015. június 12-én a fenti címmel került megrendezésre Nagypeszeken a Palik borházban a Gazda Polgári Társulás által szervezett konferencia, melyre a Csemadok Lévai Területi Választmányának titkára, Duba Ernő többek között a régió polgármestereit, lelkészeit, pedagógusait, történészeit hívta meg, hogy tájékozódjunk arról, mi az a Hungarikum; és hogy értékeink (termék, hagyomány, épület, kultúra...) itt a Felvidéken hogyan válhatnak össznemzeti értéké, vagy akár Hungarikummá.

A Karva-i székhelyű Gazda Polgári Társulás elnöke, Varga Péter üdvözlő szavai után Magyarország Földművelésügyi Minisztériuma hungarikumokért felelős osztályának főosztályvezetője Guba Zoltán felvázolta a hallgatóságnak - a Magyarország Kormánya által 2012-ben elfogadott XXX. számú törvény (a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról), s annak friss módosítása alapján -, mik azok a Hungarikumok, mi az a Kárpát-medencei magyar érték, s az utat, hogy egy helyi érték, mely akár egy templom is lehet, hogy kerülhet be a külhoni értéktárba, s egy meghatározott piramis-rendszer alapján hogy válhat nemzeti, majd kiemelt nemzeti értéké és végül Hungarikummá. Buzdítva a jelen levő szervezetek és intézmények képviselőit, hogy értékgyűjtő munkát folytassunk környezetünkben. Ebben a munkában, melyet a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. Segítségével indítanak be, éppen a szervező Gazda Polgári Társulás a FM partnere, s itt a Felvidéken nyitó-záró és 3 regionális konferencia keretén belül ismertetik a programot, s értékgyűjtő tevékenységüket a felvidékiekkel. Ez az egyik regionális konferencia zajlott Nagypeszeken.

A szervezők úgy állították össze a konferencia programját, hogy máris bemutatásra kerüljenek a régió értékei, illetve azok közül néhány kiemelkedő érték.

Huszár László, a Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet igazgatója mutatta be az intézetet és mondta el, milyen értékmegőrző és közművelődési munka folyik a Felvidéken.

Pálinkás Tibor, régész-történész, az Ipolysági Honti Múzeum és Simonyi Lajos Galéria intézményvezetője, Magyar vonatkozású építészeti emlékek és emlékhelyek Ipolyságon című előadásában, Ipolyság értékeit mutatta be emléktábláin, köztéri szobrain és jellegzetes épületein keresztül.

Mészáros Júlia, a kisgyarmati Dédapáink Nyomában Hagyományörzők művészeti vezetője a kurtaszoknyás viseletet mutatta be csoportja egyik viseletbe öltözött tagja segítségével. A kurtaszoknyás viselet már jegyzett külhoni értéknek számít.

Novák Margaréta, régész-történész, a lévai Barsi Múzeum munkatársa Léva városának és a lévai várnak a történetét mutatta be.

A konferenciának otthont adó Palik borház tulajdonosa és működtetője,

Szlovákia első biogazdája, Palik László, aki egyben a piliscsabai székhelyű Kárpát-medencei Ökoszövetség alalnöke is, a biogazdálkodás felvidéki helyzetét ismertette előadásában.

Horváth Géza zenetörténész Zselizről, a Franz Schubert és az Esterházy-család című előadásában nemcsak a közismert, vagy az általa F. Schubert-ről írott könyvben fellelhető anyagot mutatta be, hanem sok érdekességgel is szolgált Schubert zselizi tartózkodásait és kapcsolatait illetően.

Újváry László méhész, a méhészet rejtelseibe vezette be hallgatóságát a Méhészet és akácosaink című előadásával.

Végül Kun Ferencz, a Rákóczi Szövetség elnökségi tagja a felvidék magyar értékei kapcsán, részben az elhangzott előadásokra reflektálva a legnagyobb értékről, az emberről beszélt, szűkebb-és tágabb régióknak értékes embereiről, emberi értékeiről.

Talán egy-egy templomunkból, vagy a klenódiom valamely részéből, vagy épp a református lelkész palástjából, de akár a gyülekezet kiemelkedő gondnokaiból, lelkészeiből sosem lesz nyilvántartott Hungarikum, mindezzel együtt a konferencia előadásai arra irányították rá a figyelmünket, gyűjtsük össze, ismerjük meg és ismertessük meg helyi értékeinket a környezetünkkel, gyerekeinkkel, s Kun Ferencz szavai nyomán, keressük és ismerjük föl az emberi értékeket is.

*Ambrus Erika*

## Memorandum

2015. június 29-én a morva-szlovák határ menti Vsetín adott otthont a Szlovákiai Református Keresztény Egyház Diakóniai Központja és a Cseh-testvér Egyház Diakóniai Központja találkozájának, melynek célja, az áprilisban megvalósult munkalátogatás folytatásaként, egy közös együttműködési nyilatkozat aláírása volt.

A memorandumban magában foglalja a testvéri szeretet jegyében történő együttműködés kiépítését és fejlesztését, kölcsönösen támogatva a következő szeretetszolgálati területeket:

gyülekezeti és intézményesített diakónia, humanitárius segítségnyújtás, diakóniai képzés, határokon átívelő összefogás a többi diakóniával.

Az együttműködési nyilatkozatot Ibos Henrietta, a Szlovákiai Reformá-



tus Keresztény Egyház Diakóniai Központjának igazgatója és Peter Haška, az Evangélikus Cseh-testvér Egyház

Diakóniai Központjának igazgatója hitelesítette aláírásával.

E különleges munkatalálkozón egyházunkat Mikos Annamária a Csík György lelképásztorok is képviselték.

A memorandum aláírását követően a vsetíni központ igazgatója, Dan Žárský mérnök, bemutatott egy speciális akadálymentesített intézményt idős részére, nappali foglalkoztatást és szociális vállalkozást, melyet a központ működtet.

Abban reménykedünk, hogy Isten segítségével az együttműködési nyilatkozat nem csak a hivatalos dokumentumok szintjén marad, hanem valóban elősegíti a növekedést és építően hat majd mindkét fél diakóniájára.

*Ibos Henrieta*

# A Kárpát-medence Reformátussága

## Magyar hangok Prágában

A protestáns világ 2017-ben készül megünnepelni a reformáció ötszáz éves évfordulóját, de nem mindenütt Luther Márton fellépésétől számítják az egyház megújulását. Július első hétvégéjén Prágában, a hatszáz éve mártírhalált halt (elő) reformátor tiszteletére rendezett Husz-ünnepségeken jártunk. Prágai útinaplónk negyedik része.

Husz János tanai a Kárpát-medencebe is bekerültek. „Két szerémségi pap, még Husz életében, Prágában tanult. Azt nem tudjuk, hogy személyesen találkoztak-e, de hazatérve gyülekezeteket alakítottak és elkezdtek terjeszteni a tanait – meséli Móricz Árpád bácskossuthfalvi lelkész. – Egy forrás szerint ekkor a Szerémség nagy része áttért a huszita vallásra.” Az inkvizíció kegyetlen üldözése miatt később Moldvába menekült prédikátorok készítettek az egyik első bibliafordításunkat, melynek újszövetségi részét – 1466-os keltezéssel – a Münchener kódex őrzi. A szerémségi husziták emlékét pedig, mely mára szinte kikopott a köztudatból – a református lelkész igyekszik ápolni. Móricz Árpád azt szeretné, ha a 2017-re készülő délvidéki reformátusok a lutheri és kálvini reformációt egy évszázaddal megelőző huszitizmusról is megemlékeznének. Ezért jött el a Husz-fesztiválra is, ahová – az egykori prágai diákok híre mellé – ajándékképpen magával hozta saját készítésű, szerémségi szürkebarátból készült, Huszitanak keresztelt borát is.

Nem ő volt viszont az egyetlen „magyar hang” Prágában. Közvetlenül megérkezésünk után egy romániai lelkész szólított meg minket, s csak akkor lepódtunk meg, mikor bemutatkozott. Jaroslav Kalousek az Arad megyei Németpereg kicsiny cseh protestáns közösségében él és szolgál. „Öt nyelven

beszéltek nálunk: magyarul, románul, szlovákul, németül és csehül. Egymástól tanultunk meg” – idézi fel gyerekkorát a lelkész. Gyülekezete területileg a Királyhágómelléki Református Egyházkerülethez tartozik, de rendszeresen tartják a kapcsolatot csehországi anyaegyházukkal, a Cseh Testvérek Egyházával. S hogy kerültek csehek a



*Branimir Bučanović (balra), a Horvátországi Református Keresztýén Kálvini Egyház zsinati tanácsosa és Móricz Árpád (jobbra) a Hollandiai Protestáns Egyház lelkészijével*

Duna alsó folyásához? A legenda szerint az 1800-as években egy, a huszarak között lovászként szolgáló cseh atyafi azzal a hírrel tért haza, hogy Arad megyében megművelhető földek vannak, s így kerekedett fel több család is. Valószínűbb, hogy más nemzetiségekkel együtt a törökök visszaszorítását követően telepítették őket oda a Habsburgok. Számuk egyébként egyre fogy, már a négyosztályos cseh tannyel-

vű iskolájukat is bezárták. „Régebben nyolc gyereket is elhoztam évente csehországi egyházi táborba – meséli a lelkész –, de az elmúlt években már csak egyedül tudok jönni Prágára egy-egy találkozóra.”



*Fazekas László felvidéki püspök (balra) és Géresi Róbert püspökhelyettes (jobbra) is egykori prágai diákként ünnepelt*

Prágához és a Cseh Testvérek Egyházához a szlovákiai reformátusok is szorosan kötődnek: a kommunizmus idején a csehek teológiai akadémiján folyt a felvidékiek lelkészképzése is. A „kényszerű vendégeskedés” a rendszer-váltással megszűnt (a Szlovákiai Református Keresztýén Egyház teológiai akadémiait indított, mely ma már a révkomáromi Selye János Egyetem részeként működik), de a jó kapcsolat megmaradt. A vasárnapi nemzetközi istentisztelet házigazdájának felesége is szlovákiai magyar, aki már az ezredfordulón tanult teológiát Prágában, majd itt ment férjhez. A két egyház vezetői rendszeresen látogatják egymást, s mint kiderült, a sok felvidéki magyar lelkész úgy tartja számon diákezeit, mint életének meghatározó, személyiségformáló, emlékezetes időszakát.

*Feke György  
reformatus.hu*

## A Generális Konvent zárónyilatkozata

**A Kárpát-medencei református egyházak közös képviseleti testülete, a Generális Konvent 2015. június 24–25-én Budapesten tartotta évi rendes ülését, melynek zárásakor az alábbi nyilatkozatot teszi közzé:**

A Generális Konvent együttérzését fejezi ki a súlyos körülmények között élő kárpátaljai református testvérei iránt, s azon reményének ad hangot, hogy az Ukrajnában kialakult, más ott élő népeket is sújtó válsághelyzetet bé-

kés rendezéssel, háború és emberi életek kioltása nélkül lehetséges megoldani. Köszönetét fejezi ki a bajok enyhítését és a rászorulókat segítését szolgáló eddigi adományokért és támogatókért, egyúttal további összefogásra,

segítségnyújtásra buzdít.

Romániában 2014. november 26-án jogerős ítélet hagyta jóvá azt a korábbi bírósági határozatot, amely a – Generális Konvent 2014. évi ülésének is helyet adó – sepsiszentgyörgyi Református Székely Mikó Kollégium újraállamosításáról intézkedett. Az Erdélyi Református Egyházkerület 2015. május 21-én a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságához fordult jogorvoslatért. A Generális Konvent jogszerűtlennek, igazság-

talannak és méltánytalannak tekinti a bírói döntést, és támogatja az egyházkerület törekvését, hogy semmilyen körülmények között nem mond le sem az iskoláról, sem más, az állam által jótalanul elbirtokolt jussáról – az elkobzott épületekről, földterületekről, anyakönyvekről és levéltári iratokról –, sürgetve egyúttal minden, a kommunizmusban és a jelenkorban elkobzott, államosított és újraállamosított ingatlanok azonnali visszaszolgáltatását.

A Generális Konvent aggodalommal tekint Szlovákiában, Ukrajnában és Romániában azon köznevelést érintő törvények hatályba lépésére, amelyek a szülőföldjükön, anyanyelven folytatható oktatás terén méltatlanul sújtják a magyar közösségeket, és felhívja Magyarország Kormányának figyelmét is a magyar nemzetrészeket ellehetetlenítő intézkedésekre. A Kárpát-medencében működő magyar református intézményekre pedig, a lehető legteljesebb mértékben, egy keresztyén nevelési rendszer tagjaiként tekintünk.

A Generális Konvent tiltakozik a világban sok helyen folyó keresztyénüldözés ellen. A Szentírás szerint Jézus úgy küldi el a tanítványait „mint bárányokat a farkasok közé” (Lk 10,3), nem hagy kétséget afelől, hogy Isten szeretete bele fog ütközni az ember szeretetlenségébe. Szót emelünk az erőszak megállításáért, és szüntelenül imádkozunk a nehéz helyzetben levő keresztyénekért, akik hűségesen ragaszkodnak hitükhöz és az isteni szeretethez, és emiatt vagy jogaiktól fosztják meg őket, vagy hazájuk elhagyására kényszerülnek, vagy életüket áldozzák. A világ keresztyéneivel együtt

imádkozunk, hogy ne próbáltassanak meg erejük fölött, és hogy meggyőződésük a reménység és megbocsátás forrása legyen számukra. Kérjük a világ felelős vezetőit, hogy mindent tegyenek meg az üldözések okainak elhárításáért.



A Generális Konvent az egység kiteljesítése irányában tett lépésként szükségesnek látja, hogy az Egyházalkotmányi Bizottság vizsgálja meg a Nyugat-Európában és a tengerentúlon működő magyar protestáns gyülekezetek közös egyháztestként való reintegrálásának lehetséges módozatait.

A reformáció 500 éves jubileumára készülve a Generális Konvent köszönetét fejezi ki Magyarország Kormányának az emlékévek támogatásáért. Egyúttal fontosnak tarja a magyar református egyház kezdetét jelentő 1567. évi debreceni zsinat 450. évfordulójáról való megemlékezést is, melynek megünneplése fontos része lehet az emlékév programozatának. A jubileumi évre minden részegyház egy-egy központi programmal készül, Debrecen pedig – egy nem-

zetközi kezdeményezés részeként – a reformáció városaként kerül majd az európai figyelem középpontjába.

A Generális Konvent üdvözlí, hogy megjelenésének 450. évfordulójára megújult szöveggel készülhet el a Második

Helvét Hitvallás új kiadása. A svájci protestáns városok és kantonok közös hitvallásaként 1566-ban közzétett dokumentumot a magyar református lelkipásztorok már az 1567. évi debreceni zsinaton sajátjukként fogadták el, üzenete és tanítása pedig máig aktuális: „Tanítjuk továbbá, hogy buzgón kell ügyelni arra, miben áll főképpen az egyház igaz és egységes volta, hogy könnyelműen szakadásokat ne okozzunk, és ne terjesszünk az egyházban. Nem a ceremóniákban és külsőleges szokásokban áll az, hanem inkább a közös hit igazságában és egységében. A közös hitet pedig nem emberi törvények adták előnkbe, hanem a Szentírás...” (II. HH 17,15)

Budapest, 2015. június 25.

[reformatus.hu](http://reformatus.hu)

## Pápán ülésezett a Doktorok Kollégiuma

A Magyarországi Református Egyház teológiai tudományosságát összefogó és koordináló testülete, a Doktorok Kollégiuma idén – a Dunántúli Református Egyházkerület és a Pápai Református Teológiai Akadémia meghívására – július 5-7. között a Dunántúl református szellemi fővárosában, Pápán ülésezett.

A plenáris ülés nyitó istentiszteletén Steinbach József, a Dunántúli Református Egyházkerület püspöke igehirdetésében arról az örömről, ujjongásról és hálaadásról beszélt, mely a hívő ember létének meghatározó eleme, s amelynek a teológiát tudományosan művelők számára is döntő fontosságúnak kell lennie. Az eseményt megtisztelte jelenlétével Márfi Gyula, a Veszprémi Római Katolikus Egyházmegye érseke, aki köszöntésében a teológia derűs művelésé-

nek fontosságát hangsúlyozta. Az istentisztelet után a vendégeket köszöntő Vladár Gábor, a Teológiai Akadémia rektora kiemelte, hogy intézményük számára ez a rendezvény különösen is fontos, hiszen a hazai magyar református tudományosság egyik legmeghatározóbb műhelye a Doktorok Kollégiuma.

Hétfőn és kedden szekcióülésekkel folytatódott a találkozó. Több szekció az évközi ülések munkáját folytatva ülésezett, például az Ószövetségi és Újszö-



vetségi szekció, melynek tagjai már év közben is több alkalommal találkoztak, és folytatják az egyeztetéseket a készülő bibliai kommentársorozatról. Mára elkészült az a szempontrendszer, amely alapján dolgozhatnak az egyes kommentárok szerzői és szerkesztői. Rögzített cél, hogy az első kötet 2017-ben megjelenjen, és a felkért szerzők 2020-ig megírják valamennyi bibliai

könyvhöz a magyarázatot. A Rendszeres teológiai szekció tervei között kiemelten fontos kérdésként szerepelt az egyházi reformkísérlettel (jövőképpel) kapcsolatos rendszeres teológiai, illetve ekkleziológiai reflexiók számbavétele. A Missziológiai szekcióban „Az egyház küldetése krízishelyzetben – menekültügy és Kárpátalja” témában tartottak előadásokat.

A két nap alatt tizenhárom szekció tartott ülést, összesen hetvenhét előadás hangzott el. A rendezvényre százharminckilencen regisztráltak, de a belátogató vagy egy-egy előadásra érkező vendégekkel együtt összesen mintegy százhatvanan vettek részt a programsorozaton. A plenáris ülés az éves rendes közgyűléssel zárult. A testület közgyűlése nyolc új doktor felvételéről határo-

zott, és döntött arról, hogy az Aranygyűrűs Teológiai Doktor kitüntetést idén Geréb Zsolt kolozsvári nyugalmazott teológiai tanárnak ítéli oda, az Év Könyve díjat pedig Zsengellér József A kánon többszólamúsága című könyve kapja. A díjakat a novemberi zsinati ülésen adják át.

Az idei évben az eddigi, megválasztott tisztségviselők mandátuma lejárt, így a testület tisztújítást is tartott. A következő hat éves ciklusra a közgyűlés elnöknek Bölcskei Gusztáv egyetemi tanárt választotta újra, főtitkárnak Hodossy-Takács Előd egyetemi docentet választotta meg, az alelnöki pozíciót pedig törölték. Az elnökség Fekete Károly leköszönő alelnök és Ferencz Árpád leköszönő főtitkár szolgálatát megköszön-



ve, reményét fejezte ki az iránt, hogy a Doktorok Kollégiuma a jövőben is a hatékony és korszerű tudományművelés előmozdítója lesz egyházunkban.

A 2016. évi plenáris ülés helyszíne a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karának meghívására Budapesten lesz.

Izslai Endre/reformatus.hu

## Új egyházkerületi főjegyző Királyhágómelléken

A Királyhágómelléki Egyházkerület július 4-én megtartott közgyűlése három jelölt közül Forró László hegyközkovácsi lelkipásztort választotta főjegyzővé. Az időközi választásra azért volt szükség, mert a korábbi egyházkerületi főjegyző, Lukács József megbízatása nyugdíjazásával véget ért.



A másik két jelölt Kerekes József nagyváradai lelkipásztor, korábbi diakó-

niai, majd missziói tanácsos, valamint Fazakas Csaba temesvári lelkipásztor, a Temesvári Református Egyházmege esperese, az Esperesek Kollégiumának elnöke volt.

Forró László 1998-tól a közigazgatási tanácsosi tisztséget töltötte be az egyházkerületnél, majd 2010-ben kórházépítéssel megbízott tanácsos lett. Főjegyzőjelölti bemutatkozásában megjegyzi, hogy püspökhelyettesként nem lehet más programja, mint amit „a püspök meghirdetett és a testületek jóvá hagytak”. Különösen igaz ez szerinte időközi választás esetén, amikor „egy szolgálati ciklus utolsó évébe szükséges betagozódni”. Mint írja, folytatni akarja a református kórház ügyét és a „lelkészközpontú gyülekezetek” kérdése is foglalkoztatja. „Nem a hátrányait boncolgatom, hanem keresem a

megoldást a lelkészi szolgálat fokozott kiemelése és lebontása között. Meggyőződésem, hogy ennek a feszültségnek feloldása hoz változást a szolgálat minőségében” – fogalmaz.

Lukács József főjegyzői megbízatása előtt hosszú időn keresztül a szilágysomlyói egyházmege esperese volt. Csúry István püspök egy áprilisi interjúban úgy jellemezte, hogy „tipikus szilágysági ember, aki a templomot a szíve közepén hordja mindig”, és az egyház építésének különböző szegmen-seiben nagy szerepet vállalt.

Forró Lászlót 2011-ben már jelölték egyházkerületi főjegyzőnek, de ekkor – mivel nem volt meg a 15 éves rendes lelkipásztori szolgálati ideje – a Romániai Református Egyház Zsinatának egy fellebbezés nyomán meghozott határozata értelmében nem tölthette be a tisztséget.

Reformatus.hu

## Képesség vagy alkalmasság?

**A címben szereplő témával foglalkoztak a barsi egyházmege lelkészei 2015. május 27-én, Nagykálnán megtartott lelkészközösség-építő alkalmon.**

Az alkalom áhitattal kezdődött, melyben Szathmáry Zsuzsanna, a helyi gyülekezet lelkésze a 2Kor 3,1-6 alapján magyarázta Isten ígését, kicsit visszanézve Pünkösdre, a Szentlélek Isten személyére, aki a mi lelkészi munkánk garanciája is, s ezért üres edényeként kell a szolgálatban Isten elé állnunk, hogy Ő töltsön meg mindet, s tegyen alkalmassá a szolgálatra az Ő Szent Leleke által. Mert a betű megöl, a Lélek megelevenít. S ha

a Lélek ajándékát nem birtokolja a lelkész, megöli a betű és az erőlködés a szolgálatát; ugyanígy, ha a gyülekezet nem Lélek által hallgatja az ígét, a betű megöli az igehallgatást, s megértést és a befogadást is. Az igemagyarázó kérdései, mely szerint visszatükröződik-e a szolgálatunk, ha az Lélek által van és hiteles a gyülekezet életén, illetve ha nem, hogy tudjuk ezt meggarcolni kérdések, mindannyiunkban olyan húrokat pendítettek

meg, amiket meg kellett osztanunk a többiekkel, s ez jó alapvetés volt a témához.

Az alkalom szervezői - és egyáltalán Barsban a lelkészközösség-építés mozgatói - Tóth Zoltán és Szathmáry Zsuzsanna lelkészpár. A témaválasztás és annak fölvezetése Tóth Zoltán löki-töhöli-felsőpéli lelkipásztorra hárult. Képesség vagy alkalmasság. Gondolkodtunk-e más azon valaha, lelkészek és nem lelkészek, hogy van-e valami különbség a két rokon értelmű szó között? Képes vagyok valamire, vagy alkalmas



vagyok? Ki adja a képességet és az alkalmasságot? Mi az, amit és melyikhez tehetünk emberileg hozzá? Mert nem mindegy, hogy alkalmas vagyok valamire, vagy képes vagyok valamire.

A képesség részben velünk született, de művelhető. Az alkalmasság az üres edényhez visszatérve, az Istentől kapott erőforrás. A képességnek határai, korlátai vannak, míg az alkalmasságnak nincsenek, mert az Úr szüntelenül formál. A képességben aktív az ember, tudás, ismeret, tanulás, gyakorlás árán érhető el. Az alkalmasságban pedig az ember passzív, egyszerűen megnyílik, megüresíti magát, s ennek eredménye a bölcses-

ség. Például lehet valaki alkalmas a lelkesítő szolgálatra úgy is, hogy nincs teológiai doktorátusa, viszont nem biztos, hogy a teológiailag maximálisan képzett ember alkalmas a gyülekezeti szolgálatra. Hogy egészen világos legyen a kettő közötti különbség a téma-vezető Mózes tengert-szétnyitó példáját hozta elénk. Ami egyértelműen alkalmasság kérdése, nem pedig képesség, hiszen Mózes nem gyakorolta a víz szétválasztásának csodáját, hanem arra felülről kapta az alkalmasságot. Ugyanúgy Mózes az Isten alkalmasságot tette a szolgálatra, noha ő maga sorolja el kifogásokként, hogy miért nem képes arra. Azaz, akkor vagyok képes valamire, amikor

művelem magam, ismereteket gyűjtök, gyakorlok, s alkalmas pedig akkor vagyok, amikor nem én vagyok, amikor megüresítem magam, s imádkozom azért, hogy tegyen alkalmassá az Isten. Hiszen a fuldokló is csak akkor „alkalmas” arra, hogy megmentse, ha már ő maga földel, s elfogadja a külső erőt, a külső segítséget.

A téma felvetése után érdekes beszélgetés alakult ki, ki mikor érzi, érezte magát alkalmassáknak vagy képesnek, ki mire alkalmas és ki mire képes. Jó volt együtt gondolkodni, szolgálatunk magasságait és mélységeit megosztani egymással.

*Ambrus Erika*

## Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Áház király – a megbukott államférfi

Az éveken át virágzó gazdasági élet és politikai stabilitás után, melyet Júda Uzzijá és Jótám uralkodása alatt megtapasztalt, 16 éven át Áház uralkodott (Kr.e. 735-715). Ő tönkretette, amit elődei felépítettek. Ebben az időben sok minden megváltozott a régióban. Mezopotámia és Asszíria megerősödött, ami ellen szövetséget kötött Recin, Arám király és Pekach, az északi királyság, Izrael ura. Áház nem csatlakozott e szövetséghez, ezért Arám és Izrael hadserege megtámadta Júdát és Jeruzsálemet ostromolta.

Ézsaiás így figyelmeztet: „Légy óvatos és maradj nyugton! Ne félj, ne lágylj meg a szíved e két füstölgő, üszkös fadarab miatt, az arámi Recinnek és Remaljá fiának a haragja miatt!” (Ézsaiás 7). Ézsaiás kihangsúlyozza Áház előtt, hogy a két király új királyt akar Júda trónjára ültetni, aki együttműködik velük háborús terveik megvalósításában. A próféta azonban bátorítja a királyt: „Kérj jelt Istenedtől az Úrtól, akár letről a mélyből, akár fentről a magasból. De Áház így válaszolt: Nem kérek, nem kísértem az Urat!” A válasz felbosszantotta a prófétát, s megjövendölte, hogy egy napon Isten eltávolítja Áházat Júda éléről. A politikai vereség a próféta előtt az idegen istenek imádásának a következménye: „Áldozott és tömjénezett az áldozóhalmokon, a dombokon és minden bujzöld fa alatt.” (2.Krónikák 28) A királyság, fővárosával együtt túlélte a két északi király támadását, de maga is meggyöngült. Egyre gyakrabban támadták meg más népek. Recin elfoglalta a Vörös-tenger partvidékét (Eilat), s a zsidóknak el kellett hagyniuk a déli kikötő vidékét, és 1948-ig nem lakhattak ott zsidók. Az idegen népek kihasználta a királyság meggyöngült helyzetét: „Még az edómiak is betörték, megverték Júdát, és foglyokat ejtettek. A filiszteusok pedig a Seféla-alföld városaiban, és Júda déli tartományában fosztogattak. Elfoglalták Bétsemest, Ajjálont, Gedérót, Szókot és falvait, Timnát és falvait, Gimzót és falvait, és oda települtek. Bizony, megalázta Júdát az Úr Áház júdai király miatt, mert támogatta az erkölcsatlenséget Júdában, és nagyon hűtlenné lett az Úrhoz.” Ezek után Áház egy olyan stratégiai döntést hozott, amely-

lyel Ézsaiás nem értett egyet: Kiegyezett Asszíriával. „Áház azonban követeket küldött Tiglat-Pileserhez, Asszír királyhoz, ezzel az üzenettel: Szolgád és fiad vagyok! Vonulj fel, és szabadíts meg Arám királyának markából, meg Izrael királyának a markából, akik rám támadtak.” (2. Királyok 16) Az Asszír hadsereg elfoglalta Damaszkuszt. Júda Asszíriával szembeni szolgálata vallási és kulturális alárendeltséget is jelentett. Áház király mindent feladott, amikor az Asszírok hatalmát megismerte. Átvette kultúrájukat is: „Ezután elment Áház király Damaszkuszba Asszír királyhoz, Tiglat-Pileser elé, és meglátta a damaszkuszi oltárt. Ekkor Áház király elküldte Úrijjá papnak ennek az oltárnak a hasonmását és elkészítésének a pontos leírását.



Úrijjá pap pedig megépítette az oltárt egészen olyanra, mint amilyent Áház király küldött Damaszkuszba.” Áház elfordult Istentől és idegen istenekhez imádkozott. Ismételtlen megmutatkozott Júda királyságának gyengesége, amikor Izrael királyja eljött és a Júda királyának három rokonát megölte. „Pekah, Remaljá fia ugyanis levágott Júdában egy napon százhuszezer embert, akik mind bátor harcosok voltak.

Ugyanis elhagyták őseik Istenét, az Urat. Zikri, egy efraimi vitéz pedig meggyilkolta Maaszéjáhút, a király fiát, Azrikámot, a palota felügyelőjét és Elkánát, a király helyettesét. (2.Krónika 28) A győzelem után előállt egy próféta, név szerint Ódéd, és kegyelmet kért az elfogottak számára: „Őseitek Istene, az Úr haragra gerjedt Júda ellen, és kezetekbe adta őket, ti pedig sokat levágtatok közülük eget verő indulatotokban. És most azt gondoljátok, hogy leigázhatjátok a júdaiakat és a jeruzsálemieket, hogy rabszolgáitokká és rabnőitökké legyenek, pedig ezáltal magatokat teszitek vétkekké Istentek, az Úr előtt. Azért most hallgassatok rám: Engedjétek vissza a honfitársaitok közül ejtett foglyokat, különben az Úr izzó haragja fordul ellenetek!” Az izraeli katonák szabadon engedték foglyaikat és visszatértek Samáriába.

*Dr. Avschalom Kapach, Israel Heute,  
Ford. Csoma László*

## Viselkedési tanácsok fiataljainknak

### Írunk

- Másnak írt levelet, lapot sose olvassunk el!

- Ne halogassuk a köszönő- és válaszlevek megírását. Max. 1 hét.

- Névtelen leveleknek még a gondolatát is utáljuk! Ne sülyedjünk olyan mélyre, hogy ilyen írására vetemedjünk, és ha mi kapunk hasonlót, akkor olvasatlanul tépjük össze! Hitelt semmi este sem érdemel az, aki nem adja a nevét közlendőjéhez!

### Közlekedés

- Hölgyeknek s korosabbnak ki kell térni, még pedig úgy, hogy mindig az út jobb részét engedjük át számukra, ha ilyenkor jobb oldalukról kellene is átkerülni. Igen nevetlen az utcán morogni, füttyörészni, dúdolni vagy énekelni.

- A lány mindig a fiú jobb oldalán megy. Keskeny lépcsőn való felmenetelkor a fiú megy hátul, hogy esetleg egyensúlyt vesztes lányt, ha szükséges, elkapja. Lefele menetkor a fiú megy elől, ugyan ebből a célból.

- Nem való fiúnak a társaságában lévő lány előtt menni az utcán. Más társaságban lévő ismerőst csak akkor üdvözlöjünk, ha jelzi, hogy felismert minket, és várja a köszöntésünket.

- A fiú a lányt mindig előre engedi, kivéve ha járműről segíti le, vagy ha nyilvános helyre (mozi, színház, vendéglő stb.) kíséri be.

- A nehéz lengőajtót is a fiú nyitja ki, és előre menve, azt megfogva segíti a mögötte haladó lányt.

- Az utcán haladva ne nézzünk be a földszinti nyitott ablakokon!

### Étkezés

#### Asztalterítés

Egyszerű vasárnapi ebédhez lapos- és mélytányér-ral terítsünk, és külön adjunk a salátának és a süteménynek (desszertnek) is kistányérral. Nem illik, és nem is gusztusos a leves után ugyanabban a tányérban enni a második fogást.

A tányértól balra van a szalvéta és a villának a helye, jobbra a késé és a nagykanalé. A kiskanalat vagy a desszerthez szükséges villát-kést a tányér fölé helyezük az abroszra. A villákat hegyükkel lefelé rakjuk. Jobbra állnak a poharak (boros, vizes), balra a salátás tányér. Fűszeres készlet (só, bors...)

Balról kínáljuk az ételt, jobbról szedjük le a piszkos edényt. Egyenként felemelve, nem a vendég orra előtt egymásba rakva!



Ha már a desszertnél vagy gyümölcsnél tartunk, akkor minden eddig használt edénytől (nagyhányérok, sótartók...) gyűrt szalvéták, tisztítsuk meg az asztalt.

Illetlen a szürccsölés!

Tilos a kés szájba vétele és lenyalása!

Nem való az evőeszközök felcserélése (a kés a jobb kézbe, a villa a bal kézbe való)!

A késsel mindig csak egy falatot vágjunk le, nem illik az ételt (például hús) apró darabokra való felvágása!

Nem illik a válogatás, az étel piszkálása!

Nem illik nagy harapásokkal enni!

Inkább kérjünk csak egy keveset valamtól, ha nem ismerjük, de nem illik meghagyni az ételt!

Különösen legyünk figyelmesek a kenyérré, együk meg, amit kivettünk a kosárból!

Ne tegyünk kenyeret szeméttel! Ha lsten megadta, akkor nekünk tilos a pocsékba dobni!

Ha valami mag, vagy csont kerül a szánkba, nem illik kiköpní. A tányér szélére, vagy papírszalvétába tegyük.

Csukott szájjal együnk!

Ne beszéljünk teli szájjal!

Ha többedmagunkkal eszünk, (de egymagadban is), először imádkozunk a terített asztalnál: „Jövel, Jézus légy vendégünk, áld meg amit adtál nekünk. Ámen”. Utána vagy a háziasszony szed mindenkinek, vagy a következő sorrendben látják el magukat az étkezők: a legidősebb hölgy, a középkorú hölgy, a középkorú úr, a család lánytagjai és aztán a fiúk.

Várjuk meg, amíg mindenki kiszedi az ételt, csak aztán kezdjük enni.

Ha leettük az abroszt, kérjünk elnézést!

Ha a kenyeres kosár túl messze van, kérd meg a közelebb ülőt hogy adja közelebb. Amit megfogytál, azt vedd is el!

Az étkezés közben várakozni kell, ezalatt két kézfejük lazán az asztalon legyen, nem illő a könyöknek az asztalt érintenie!

Ne olvassunk étkezés közben! Még akkor se tegyük ha egyedül étkezzünk!

Az ujjak leszopása tilos!

Az asztalt csak a háziasszony engedélyével hagyhatják el a jól nevelt családtagok! Mindig dicséred és köszönd meg az ételt a háziasszonynak (édesanyádnak), akkor is ha az nincs az ínyedre. Ne maradjon az eléntett étel köszönet nélkül.

Nagyobb vendégségnél általában vászonszalvétával terítenek. Széthajtva tegyük az ölünkbe. Ivás előtt mindenképpen töröljük meg a szánkat szalvétával, mert nagyon gusztustalan a poháron a zsíros szájnym. Étkezés után ne hajtogassuk össze a szalvétát, hanem lazán tegyük az asztalra.

Az asztalnál nem illik a fogpiszkálót használni, még a másik tenyér takarásával sem! Fürdőszobai ügy!

Bármennyire is izlett az étel, ne kapargassuk a tányérunkat tisztára!

Még otthon se ülünk le terített asztalhoz alsóneműben, vagy fürdőruhában. Tiszteljük meg a családot, de még magunkat is, hogy felkapunk egy szabadidőruhát!

Közös családi étkezésnél nagyon nem illik megvárakoztatni a családot!

Ha megbíznak a poharak töltögetésével, akkor tudnunk kell, hogy borospoharat sosem öntünk tele, a borra rátölteni szabad, a sörré viszont nem. A vendég poharába mindig állva, jobb kézzel töltünk! A koccintást csak az idősebbek kezdeményezhetik! Nagyobb társaságban elég csak megemelni a poharat, és a szemébe nézni.

A saját étkezésünk befejeztét úgy jelezzük, hogy párhuzamosan tesszük le a kést és a villát a tányéron. Ha keresztbe, akkor még kínálást várunk.

A családi étkezés befejezését imával zárjuk: „Aki ételt, italt adott, annak neve legyen áldott. Ámen.” Azután asztalt bont a legidősebb hölgy, vagy vendég. Ezután mindenki megköszöni a háziasszonynak az ételt.

### Vendégségben

Amíg nem mondják, hogy asztalhoz ülhetsz, addig nem illik le ülni!

Próbálj szerény lenni étkezés közben is! Figyeld félszempl az igazságos ételelosztást, maradjon másnak is!

### Mit mivel eszünk?

Kanállal és villával a spagettit!

Villával a főzeléket, salátát, főtt tésztát.

Késsel villával a húsokat, palacsintát, sülteket, gyakorlatilag minden főfogást.

Nagykanállal a levest.

Ha egyszer az abroszról felvettük az evőeszközöket, akkor csak a tányérra rakhajjuk vissza, semmiképpen sem az abroszra!

A terítésnél a vajnak, sajtnak, külön kést adunk, a dzsemnek kiskanalat. Nem illik a saját késünkkel vágni a sajtot...

### Vendégloben

A fiú nyit be elsőnek bármely nyilvános helyre megy, eltávozáskor viszont a lányt engedi előre. A ruhatárnál lesegíti a lány kabátját, azután vetkezik ő is, távozáskor először a lányra adja fel a kabátot, azután veszi fel ő is.

### Éttermi tanácsok

Ha esetleg nem családtagok hívnak meg bennünket egy éttermi vacsorára, és kezünkbe adják az étlapot, célszerű megfigyelni, hogy a vendéglátó milyen árfekvésű ételt

választ. Mindig a háziasszony választása jelzi a meghívó család igazi anyagi helyzetét! Nem sportszerű különösen drága ételt kiszemelni, amikor a többiek sokkal szerényebben is beérik!

Éttermi vacsorakor, de otthoni étkezésnél is (születésnap, évforduló...) szokjuk meg, hogy kicsit ünnepibb ruhát veszünk fel!

### Barátok

Nem mindig azt kell csinálni, amit a többiek tesznek! Nem könnyű az árral szemben úszni, de fontos, hogy kiról, miről veszed a mintádat, és hogy amikor ezekkel esetleg kisebbségbe kerülsz, sodródasz-e a többiekkel.

Olyanokkal barátkozz, akik hasonlóképpen gondolkodnak az élet kérdéseiről, mint te!

### Vendégségbe megyünk

Soha ne menjünk sehová meghívás nélkül!

Mindenképpen vigyünk legalább valami csekély ajándékot.

Nagyon fontos, hogy vegyük komolyan a vendégség kezdési időpontját, amelyet a vendéglátó közöl velünk. Legyünk pontosak! A pontos megjelenés sok mindent elárul az emberről. Például azt, hogy jól osztja-e be az idejét, képes-e az elvárások szerint szervezni az életet. Jó benyomást kelt a pontos ember! A pontatlan emberre nem számíthatunk, nem bízunk meg benne! Megkésétt ebéd- vagy vacsora vendégre várni a többiek számára nagyon kínos. Fogadjuk el egy életre szabályként, hogy nem illik visszaélni mások idejével!

Ha közbe jött valami, és nem tudunk elmenni, telefonon feltétlenül mondjuk le a meghívást!

A bejáratnál akkor is csöngessünk, ha az ajtó nyitva van, így figyelmeztessük a háziakat jövetelünkre.

Minden előttünk álló ajtón kopogtasunk, amíg meg nem találjuk a háziakat.

A lábtörlőt használjuk!

Kérdezzük meg a háziakat, hogy levegyük-e a cipőnket. Ha nem ragaszkodnak hozzá, mi se erősködjünk!

Nem illik vendégségben rosszkedvűnek mutatkozni!

Vendégség alatt nem illik az órát nézni sem nekünk, sem a házigazdának. Ha ő mégis teszi, akkor szedjük a sátorfánkat és jöjünk el, mert akkor rosszul becsültük meg az ott töltött időt.

Búcsúzáskor a felnőttektől köszönünk el először, aztán a barátunktól. Úgy jelentjük be az elköszönési szándékunkat, hogy felállunk. Ezután viszont rögtön menjünk is el, ne búcsúzkodjunk félóráig, feltartva a háziakat.

Másnap mindenképpen jelezzük a meghívónak, hogy kellemesen éreztük magunkat, ismét köszönjük meg a meghívást.

## KERESSÜK MEG A BIBLIÁBAN!

1. "És ..... néki az Úr: Békesség .....! ne félj, nem halsz meg!" (Birák könyve 6:..)
2. "Ha ..... az ember, vajjon feltámad-é? Akkor az én hadakozásom minden idejében ....., míglen elkövetkeznék az én elváltozásom." (Jób 14:..)
3. "Hogy ..... a te akarodat; ezt ....., én Istenem, a te törvényed keblem közepette van." (Zsoltárok 40:..)
4. "Ne ..... tőlök, mert én veled vagyok, hogy megszabadítsalak téged! mond az Úr." (Jeremiás 1:..)
5. "..... vagyok a ti Uratok, Istentek: az én ..... járjatok, az én törvényimet tartjátok meg, és azokat cselekedjétek." (Ezékiel 20:..)
6. "De mondom néktek, hogy ..... is eljött, és azt cselekedték velem, amit ....., amint meg van írva ő felőle." (Márk evangéliuma 9:..)
7. "Mert ..... az Istennek ajándékai és az ő elhívása." (Rómabeliekhez 11:..)
8. "Igyekezzünk tehát bemenni abba a ....., hogy valaki a hitetlenségnek ..... példájába ne essék." (Zsidókhoz 4:..)
9. "Mert nem ..... meséket követve ismertettük meg veletek a mi Urunk Jézus Krisztus hatalmát és ....., hanem mint akik ..... voltunk az ő nagyságának." (2Péter 1:..)
10. "Aki győz, ..... nyer mindent; és annak Istene leszek, és az fiam lesz nékem." (Jelenések 21:..)

A rejtvényt a Károli-Biblia alapján összeállította: **Györky Szilvia**, Alsóimihályi. Megfejtéseiket 2015. szeptember 15-ig lehet beküldeni, Szerkesztőségünk címére: **Református Újság Szerkesztősége, Hlavná 216., Drahnov 076 74**

**MEGFEJTŐK: Pozsonyi e.m.:** Nagymegyer - Családi Irén, Réte - özv. Sándor Józsefné, Szloboda Anna; Dolná Streda - Mackó Zsuzsanna; Kulcsod - Halgas Ildikó; **Komáromi e.m.:** Bátorkeszi - özv. Varga Béláné, Bónáné F. Eszter; Gúta - Simon Sára; Marcelháza - Kacz Mária, Czibor Irma, Pinke Júlia, Gál Pirocska; Kamocsa - Tóth Irma; Negyed - Farkas Irma; **Barsi e.m.:** Nyírágó - Németh Sándorné; Nagysalló - özv. Kovács Lajosné, Kakas Sándor; Zseliz - Fazekas Dezsőné; Újlót - Tildi Rozália; Léva - Palásti Aranka; Farnad - Baka Andrásné; Barsvárad - özv. Bertók Istvánné; **Gömöri e.m.:** Tornaľja - Schiller Mária; Rimaszécs - Ing. Kolozsi Alicia; Balogiványi - Ország Valéria; **Abauj-tornai e.m.:** Migléc - özv. Gálffy Gusztávné, özv. Pataky Bertalanné; Nagyida - Csáji Istvánné; Szádalmás - özv. Kardos Béláné; Perény - özv. Végvári Zoltánné; Lucska - Szabó Gyuláné; Reste - Ing. Damko Valéria, özv. Kövesdi Jánosné, özv. Chován Jánosné; Felsőlanc - Komjátó Istvánné, özv. György Ferencné; Alsólanc - özv. Sztás Béláné; Szeszta - Szaniszló Judit; Tornagörgő - Körtvély Péter, Veres Gyuláné; Rozsnyó - özv. Kovács Zoltánné; Berzete - Szanko Mónika; **Zempléni e.m.:** Újhely - Kasko János; Imreg - Csernyánszky Erzsébet; Nagykövesd - Puskás Monika, özv. Nagy Árpádné, Lipán Márta; Zétény - Kendi Zsuzsanna; Kiszécs - Rác Júlia; Bodrogszerdahely - Kiss Magdaléna, Rác Erzsébet, özv. Lázár Mihályné, Szemán Józsefné; Örös - Rigó Katalin, Egri Klára, Rác Sándorné, Gerényi Lászlóné, Kenéz Mária; Kiskövesd - özv. Pósa Istvánné, Máté Istvánné, Sallai Albertné; Hardicsa - özv. Oláh Istvánné, Galambos Katalin, Kulcsár Eleonóra; **Ungi e.m.:** Kisrácsa - özv. Molnár Sándorné, özv. Csicséri Józsefné; Kaposkelecseny - Nagy Sándorné; Deregnő - özv. Ladányi Lászlóné; Nagyrácsa - Takács Józsefné; Abara - Dupály Csilla, Erdélyi Zsuzsa; Nagykapos - Géczi Csabáné, özv. Veres Józsefné; Vajkóc - Kondor Lászlóné

**NYERTESEK: Dolná Streda - Mackó Zsuzsanna; Marcelháza - Czibor Irma; Farnad - Baka Andrásné; Balogiványi - Ország Valéria; Migléc - özv. Gálffy Gusztávné; Kiskövesd - Máté Istvánné; Kaposkelecseny - Nagy Sándorné**

*Örülj!*



Ezt a felszólítást olvastam egy fiataloknak szóló cikkben. Amikor megkérdeztem néhány fiatalot, mi szerez nekik örömet, többen csak megvonták vállukat. Azt vettem észre, szinte fáradtak az élettől, mintha már nem volna minek örülni.

Tudom, van olyan időszak az életben, amikor nehéz örülni. Azt is hiszem, hogy viszont sokszor nem tudunk örülni annak, ami van. Pál apostol szavai mindig visszacsengenek lelkemben: 'Örüljetek... ismét mondom, örüljetek.'

Úgy látszik, nemcsak a mai ember küzd a kétségeivel és félelmeivel. Nemcsak a mai ember érzi a bizonytalan jövő súlyát vállain. Kétezer éve, Jézus mennybemenetele után, azt kérdezték maguktól az emberek: ilyen hatalmas események után, ugye az út már csak lefelé vezet a lejtőn? Ma is hasonló kérdések nyugtalanítják az embert. Ma is sok minden van utánunk, az idősebb generáció azt emlegeti, hogy régen sokkal jobb volt, még az étel íze is más volt. Ma is sokan kérdezik, ugye innen már csak 'lefelé' van?

Persze, hogy nehéz ilyen világban, amely ünnepli a múltat, és lemondóan legyintenek a jelen eseményeire, nehéz valaminek őszinte szívvel örülni. Hát még ha ránk is szólnak érte.

Eszembe jut az a történet a Bibliában, amikor Dávid király táncra perdül, és énekel, amikor a filiszteusok visszaszolgáltatják Izrael népének az Úr ládáját, sokan furcsán néznek rá. Saját felesége is megharagszik rá. Nem érti, és nem is érdekli, mi okozza Dávid örömet. Miért is olyan boldog ő? Mert az

Úr ládájának visszatérével érzi, megerősödött Isten jelenléte az övéi közt, és Dávid szívét is eltöltötte az a bizonyosság, hogy Isten valóban kegyelmes.

Neked van-e olyan örömed, amit ki mersz mutatni? Boldoggá tesz az, amit Jézus neve által kaptál? Nem? Meg tudod mondani, miért nem?

Ha csak mindig arra figyelünk, mi lehetett volna, mi hiányzik még a tökéletes örömhöz, boldogsághoz, ha mindig csak az fáj, ami nem lehet a miénk, akkor ne csodálkozzunk, hogy nem látjuk meg mindazt, amivel megáldott minket Isten. Ő el tudja venni a szívünket öröké összeszorító aggodást. Ő fel tudja emelni tekintetünket a tükörképünktől, és megtanít, hogy ne csak mindig magunkat lássuk, ne mindig a saját levertségünkbe kapaszkodjunk.

Ha Isten akar vigasztalni, ne dobd el magadtól ezt az áldást. Ha Isten meg akar gyógyítani lelked betegségéből, akkor ne azon keseregi, hogy nincs sok pénzed. Ha Isten értelmet akar életed-

nek adni, akkor ne fájjon, hogy boldogságodért küzdened kell.

Mert a boldogság nagyban függ attól, hogy elfogadjuk-e Istentől, amit elkészített nekünk. Az Ő célja a mi megmentésünk, és szent Fiában már bizonyította, hogy mindent hajlandó volt megtenni értünk. Tőlünk pedig azt várja, hogy a kapott tehetségünkkel, erőnkkel, eszünkkel ott váljunk hasznossá, ahová Ő küld minket, mert Ő valóban tudja, mire van szükségünk.

*Györky Szilvia*

**Aranymondás:** "Örüljetek az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljetek. A ti szelidségeitek legyen ismert minden ember előtt. Az Úr közel! Semmiért se aggódjatok, hanem imádságban és könyörgésben mindenkor hálaadással tárjátok fel kéréseiteket Isten előtt; és Isten békessége, mely minden értelmet meghalad, meg fogja őrizni szíveteket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban." (Filippi 4,4-7)

## IFI Rejtvény

17. KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTŐI / **Pozsonvi E.M.:** Nagy Judit, Kulcsod; Tomovič Erika, Réte; **Komáromi E.M.:** Bolla Edina, Hetény; Pinke Júlia, ifj.Kacz Mária, Gál Piroska, Marcelháza; Simon Márton Gúta; **Barsi E.M.:** Fazekas Levente Zseliz; **Gömöri E.M.:** Kolozsi Alexandra, Rimaszécs; Csank Szerénke, Nagybalog; **Ábaúj-Tornai E.M.:** Szanko Mónika, Berzété; Körtvély Péter, Tornagörgő; Szaniszló Dominik, Szeszta; Kardos Ágota, Szádalmás; Veres Saskia, Rozsnyó; Zborai Bernadett, Csécs; **Zempléni E.M.:** Sipos Anita, Boly; Puskás Orsi, Lipán Barbara, Tóth Eszter, Nagy Alexandra, Nagykövesd; Onda Richárd, Máté Csaba, Sallai Csaba, Kikövesd; Lőrinc Ildikó, Kenéz Roland, Őrös; Kovács Zoltán Patrik, Kisgéres; Kiss Petronella, Bodrogszerdahely; Koncz József, Kistárkány; Vida Boglárka, Bodnár Enikő, Bodnár Emese, Ladmóc; Hovanec M.Olga, Újhely; **Unji E.M.:** Rudik Sebasttián, Csörgő Eszter, Kaposkelecseny; Bugis Levente, Barkó Levente, Nagykapos; Szarvas Ilona, Abara; Jakub Adrián, Vaján; **JUTALMAZOTTAK:** Gál Piroska, Marcelháza; Csank Szerénke, Nagybalog; Veres Saskia, Rozsnyó; Koncz József, Kistárkány; Jakub Adrián, Vaján

### FEJTSÜK MEG EGYÜTT!

1. „Krisztusban nincs zsidó, sem..., nincs szolga, sem szabad(...)“ (Galatákhoz 3:28)
2. Pál munkatársa és régi jó barátja (ApCsel 9:27)
3. Görögország neve a Bibliában, az Ézsaiás 66:19 megemlíti Tarsis, Pul, Lud és Tubál települések mellett
4. Egy tál ilyen ételért adta el Ézsau elsőszülöttségi jogát testvérének, Jákóbnak (1Mózes 25)
5. A perzsa király főminisztere, a zsidók hírhedt ellensége (Eszter 3:1)
6. Ábrahám fia, második feleségétől, Ketúrától (1Mózes 25:2)
7. Dávid király nagyapja, Ruth és Boáz fia (Ruth 4:21-22)
8. Mózes és Cippóra második fia (2Mózes 18:2)
9. Jákób harmadik fia Leától (1Mózes 29:34)
10. Náhór fia, Ábrahám unokaöccse (Mózes 22:22)

A megfejtéseket szerkesztőségünk címére lehet beküldeni, 2015. szeptember 15-ig:  
Református Újság Szerkesztősége,  
Hlavná 216., Drahňov 076 74

Összeállította: *Györky Szilvia*

### REFORMÁTUS

Újság

Gyülekezeti tájékoztató

**Kiadja** a Lónyay Gábor Polgári Társulás  
– igazgató Csoma László

**Terjeszti** a Deregnő-i Református Keresztényen  
Gyülekezet

**Szerkesztőség:**

főszerkesztő - Fülöp Sándor,  
felelős szerkesztő: Györky Szilvia  
szerkesztők - Rezić Annamária, Kraus Viktor  
kárpátmedencei tudósítók:

Fábián Tibor, Szenn Péter

**Nyomja:** Györky Marián - MS PRINT

**Szerkesztőség címe:**

076 74 Drahňov-Deregnő 216,  
Tel.: 056/639 53 96, Mobil: 0908 035 094,  
E-mail: ladislavcsoma@gmail.com  
vagy csomalaszlo@centrum.sk